

DIENOS KLAUSIMAI IR DARŠIS TAS

Daugelis kolonijų patrijotiškai paminėjo spalio 9-tą. Pasirodo, kur yra noro, pasiryžimo ir pasišventimo, ten nei blogi laikai, nei "nupuolęs ūpas" nieko nereikia.

Chicagos lietuviai kartu minėjo Vilniaus gedulą ir surengė aviacijos šventę Dariaus-Girėno pagarbai. Sutraukė kelioliką tūkstančių publikos.

Šių metų beisbolo čempionatą išlošė New Yorko "Giants" komanda. Antra iš eilės stipriausia komanda pasirodė Washingtono "Senators."

Pereitą savaitę Virginia steito piliečiai balsavimuose dauguma balsų pasisakė prieš 18-ji Amendamentą. Trūksta tik 4 steitų, kad priverstinoti prohibicija legaliai būtų atšaukta.

Isanijoje nuolat keičiasi ministrių kabinetai. Išskiriant kovą su Bažnyčia ir suvaržymą tikinčiųjų laisvės, laisvamaniai nieku kitu nepasiviniami.

Hitlerininkai intensyviai militarizuoja Vokietiją. Pasaulis nerimauja. Amerikos Jungtinių Valstijų vyriausybė rengiasi užprotestuoti prieš tokį vokietijų militarizavimą, kas jau ir taip kritišką Europos politinę padėtį da labiau iškaitina.

Bet nuo militarizavimosi vertėtų draust ne vien tik Vokietiją.

Spalio 8-tą Prancūzijos premjeras Daladier radikaliu socialistų partijos kongrese pranešė, kad jo vyriausybė jokiū būdu nepriešis franko nupiginimo (devaliacijos).

HITLERIO AMBASADORIUS ATSIKALBĖ

Philadelphia, Pa. — Spalio 7-tą vokietiai minėjo 250 metų sukakutes nuo pirmos vokietijų kolonijos įsisteigimo Vernon Park'e.

I paminėjimo mitingą susirinko apie 15,000 publikos. Tarp daugelio kitų turėjo kalbėti Vokietijos ambasadorius Dr. Hans Luther. Bet jis atsisakė kalbėti dėl to, kad mitingo vietoj nebuvo nazių (fašistinės) vėliavos (svastikos), kuri Hitlerio įsakymu turi būti, kur tik jo diplomatiniai atstovai dalyvauja.

Rengėjai dėjo energingas pastangas, kad tokią vėliavą surasti, bet jų pastangos nuėjo užniek. Pasirodė, kad pats vietos vokietijų konsulas tokios svastikos neturėjo.

KIPRAS PETRAUSKAS Į UŽSIENIUS

Garsųjį dainininką, Lietuvos operos kūrėją, Kiprą Petrauską pakvietė dainuoti šį rudenį ir žiemą net kelios užsienio operos.

Kipras Petrauskas su kai kuriais jį kvietusių jau susitarė. Pirmiausia jis vyks į Paryžių, iš čia į Milaną, kur dainuos garsiojo "Skaloj" diriguojant tarptautinio masto dirigentui E. milijui Kuperiui. Iš Milano K. Petrauskas žada užsukti Rumunijon, o paskui Čekoslovakijon. Iš čia dainininkas grįš į Lietuvą.

Kiprą Petrauską vardas užsienio plačiai žinomas. Tokių menininkų retai tepasitaiko ir didelėse valstybėse bei tautose. Todėl jo gastrolės pagarsina mūsų tėvynės vardą.

GARSAS

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMO AMERIKOJE ORGANAS

73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa. Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1912

No. 41

KAINA 5 CENTAI

KETVIRTADIENIS, SPALIŲ-OCT. 12, 1933

VOL.-METAI XVII

VIENUR STREIKAI UŽSIBAIGIA KITUR -- PRASIDEDA

Spalio 3-čią Steubenville, Ohio, 1000 streikierių trukmingai maršavo prie Weirton plieno kompanijos dirbtuvių. Apie 10,000 streikuojančių reikalaujant algų pakėlimo ir unijos pripažinimo. Spalio 4-tą prie Sullivan, Ind., automobilis užmušė vieną anglies kasyklos pikietininką. Ambridge, Pa., prie Spang-Chalfant plieno dirbtuvės susimušė streikieriai ir dirbantieji. Vienas asmuo pašautas į vidurius, kita smarkiai sumušė lazdomis. Serifai taip pat vartojo asarų bombas.

Spalio 5-tą Ambridge, Pa., 200 šerifų ginklais ir asarų bombomis išvaikė pikietininkus nuo dirbtuvių durų. Adam Petesuskį nukovė, 15 sužeistų. Tą dieną didelės riaušės įvyko Salina apskrityje Illinois steite. NRA atstovas Donald Richberg Springfielde tarėsi su gubernatorium Horner, UMW ir Progressive Miner's unijų atstovais, kas link įvedimo taikos ir ramybės Illinois steito anglies kasyklų zonoje.

Spalio 7-tą Prezidentas Roosevelt Baltuose Rūmuose konferavo su plieno pramoninkais, operuojančiais anglies kasyklas, ir su NRA

viršininkais kas link užbaigimo Vakarinės Pensylvanijos anglies streiko.

Spalio 7-tą Ohio steito anglies kasyklų operatoriai ir darbininkų atstovai padarė sutartį dėl algų ir darbo sąlygų. Ši sutartis užbaigė 6 metų ginčus ir nesuspilatus buvusius tarp darbdavių ir darbininkų. Sutartis paliečia virš 15,000 mainierių. Sutartis numato penkių asmenų tarybą, kuriai bus pavesta risti visus ginčus išylančius tarp darbdavių ir darbininkų.

Spalio 9-tą Brockton, Mass., grįžo darban 4,000 avalinės darbininkų dirbančių 11 dirbtuvių. Streikas tęsiasi nuo rugpjūčio 30-tos.

Detroit, Flint ir Pontiac, Mich., 10,000 automobilių darbininkų streiką tęsia.

Spalio 9-tą Indiana steito gubernatorius Paul V. McNutt Sullivan apskrityje paskelbė apgulos stovį. Tvaraką prižiūri nacionalė gvardija. Militarė kontrolė įvesta, kad sustabdyt riaušes, muštynes ir bombardavimus namų. Kova ten eina tarp dirbančių kooperatyvinių mainierių ir pikietininkų. Spalio 9-tos naktį išdinamituoti keli namai.

PABALTĖS STUDENTŲ SUVAŽIAVIMAS

Prieš kelerius metus yra sudaryta Pabaltės valstybių. — Suomijos, Estijos, Latvijos ir Lietuvos, — studentų sąjunga, trumpai vadinama SELL.

Toji studentų sąjunga kasmet ruošia sporto rungtynes — olimpiadas, kurios įvyksta pačiu kiekvienoj Pabaltės valstybės sostinėj.

Šiemet eilinė olimpiada įvyko Kaune rugsejo mėn. 24—25 d., kurioj dalyvavo estų, latvių ir lietuvių studentai, nes suomiai neatvyko.

Olimpiados laimėtoja išėjo Estija, surinkusi 146 taškus, antrą vietą paėmė Latvija su 121,5 tašku, o Lietuva, gavusi 109,5 taškų, liko trečioj vietoj. Lietuvos studentų pralaimėjimas aiškinamas tuo, kad jie dar visai neseniai pradėjo rimčiau rūpintis sportu, tuo tarpu kai estai ir latviai sporto srityj jau turi daugiau patyrimo.

Pittsburgh, Pa. — Spalio 8-tą išibėgėjęs trokas tęškė į stulpą. Iš 29 piknykierių 21 padėtas ligoninėn gydymui.

Tą pačią dieną Allegheny apskrityje automobilių nelaimėse užmušti 3 asmenys.

Campbeltown Harbor, Škotija. — Spalio 8-tą submarino L-26 įvyko didelė eksplozija. Du jūreiviai žuvo, 14 sužeistų.

Spalio 5-tą futbolo žaidimuose, tarp kitų, sužeistas J. Zemaitis (Zamites) iš Wilkes-Barre, Pa. Jis žaidžia Muhlenberg kolegijos kamandoj. Jam smarkiai sužeidė dešinės rankos alkūnę.

SUDEGĖ VEŽIMUKAS IR KŪDIKIS

Chester, Pa. — Spalio 8-tą Mrs. James McCue prie savo namų ant saulutės pasta-tė vežimėlį (kerečiuką) su 3 mėnesių amžiaus kūdikiu. Neuzilgo pasigirdo didelis triukšmas ir kaimynų riksmas. Vežimukas buvo paskendęs liepsnose, kuriose kūdikis žuvo. Yra liudininkai, kurie tvirtina, kad vežimuką padegė vaikai be-žaizdami degtukais. Vežimukui pradėjus liepsnoti, jie išbėgiojo.

SUĖMĖ DAUG SVAIGALŲ

New York. — Spalio 4-tą į krantų sargybos rankas pakliuvo milijono dolerių vertės svaigalų. 25,000 bonkų svaigalų atrado Hudson upėj plūduriuojančiam laively.

Smugelninkai buvo pabėgę, bet Haverstraw, N. Y., 17-ka jų pateko aficerių "globon." Tik kapitoniui pavyko pasprukti. Suimtieji pasakoja, kad jų laivas su svaigalais nuskendęs, jie gi dasigavė į krantą.

Mutinės aficeriai sako, kad šis yra vienas didžiausių svaigalų suėmimas.

DOLLFUSS'A ŠOVĖ HITLERININKAS

Vienna, Austrija. — Spalio 5-tą policija paselbė, kad Rudolf Dertl, kurs spalio 3-čią pašovė kanclerį Dollfuss, priklausio nazių (fašistų) partijai. Dollfusso rėmėjai reikalauja visus hitlerininkus šluot iš armijos.

KINO FILMŲ GAMYBA LIETUVOJ

Visą laiką Lietuvos kinų teatrose rodomos daugiausia vokietčių, prancūzų ir Amerikos gamybos filmos. Savų, Lietuvoje gamintų kiek didesnio masto filmų dar nėra.

Matant, kad pavyko gražių, patriotiškų filmų pasigaminti latviams, estams, čekams, kurie stipresnių jėgų už lietuvius neturi, kilo sumanymas įsteigti kino studijas bei gaminti filmas Lietuvoje, tačiau iš tų sumanymų nieko gero neišėjo.

Gali atrodyti keista, kad tokia valstybė, kaip Lietuva, neįstengia sukurti savų, tikrai lietuviškų filmų. Pasirodo gi, kad filmų gamybos darbas netaip jau lengvas, ką parodė ir nenusisekė bandomai. Vienas dalykas, tai kad šiam reikalui reikia gabių ir tinkamų žmonių, o kitas dalykas, tai kad reikia nemažo kapitalo. Gabių žmonių Lietuvoje yra pakankamai ir iš šios pusės iškyla sunkumų palyginamai nedaug, tačiau sunkumai iš kitos pusės, — pinigų klausimas, sugriauna net ir gražiausias vilstis.

Ir tokiu būdu nieko didesnio pagaminti neprisirošama. Tinkamasi tikrai smulkmenomis, dienos kronika, kuri rodoma kino teatrose tik kaip priedas. Tų kronikų tarpe pasitaiko gabalėlių ir gana gražių, kuriuos galima būtų parodyti net svetimoms. Antai, yra parodytas mūsų kariuomenės gyvenimas stovykloje, jos užsiėmimai, manevrai. Yra parodyta kaip mokosi mūsų vaikai mokyklose, kaip gyvena žmonės. Paprastai aufilemuojama beveik kiekvienas Lietuvos gyvenimo reiškinys ir įvykis. Šitokia filmų gamyba nėra brangi, nes ji gaminama tik apie 150 metrų ilgumo. Ir kol kas tenka tik šiomis kronikomis pasitenkinti.

Norint tačiau sukurti ką nors didesnio, reikia pinigų. Valstybės skirti negali, nes ji turi šiaip daug reikalų, privačių gi žmonių, kurie sutiktų idėti didesnį kapitalą į filmų gamybą, neat-siranda. Tsb.

Roma, Italija. — Spalio 5-tą autoritetai suėmė Donato Battell, premjero Mussolini mokyklos ir asmenį draugą. Jį kaltina šalies išdavystėj — pardavinėjo Italijos armijos paslaptis svetimai valstybei.

Havana, Kuba. — Spalio 6-tą riaušėse nukauti 3 asmenys, 6 sužeisti.

Island Pond, Vt. — Spalio 7-tą savo vasarnamį mirė senatorius Porter Hinman Dale, 66 metų amžiaus.

"TU PAVOGEI MANO PAČIĄ!"

Scranton, Pa. — Spalio 7, 7:30 vakaro, Alex Zelanski dviem revolverio kulkom pašovė Diamond Glorosa, restauracijos savininką.

Gloros stovėjo savo įstai-gos fronte ir kalbėjo su savo draugais. Zelanski pridėjęs tarė: "Tu pavogei mano pačią." Ir čia pat išsitraukęs revolverį pašovė Glorosa.

PREZ. ROOSEVELT KATALIKŲ LABDARYBĖS BANKIETE

New York. — Spalio 4-tą Prezidentas Roosevelt Katalikų Labdarybės konferencijos bankiete pasakė kalbą, kurioje kvietė valstybę ir bažnyčią į talką nugalėti šių dienų gyvenimo sunkumus.

Demokratija reikalauja visų kooperacijos. Federalė vyriausybė stengiasi surast priemones suvargusių šelpimui, bet vyriausybė pati viena negali atlikti visą darbą.

Bankiete dalyvavo ir kalbėjo kardinolas Hayes, Sv. Tėvo delegatas Washingtonui Amleto Giovanni Cicognani, New York majoras John P. O'Brien, demokratų lyderis John F. Curry, Katalikų Universiteto prezidentas vyskupas J. A. Ryan ir kiti įžymūs asmenys.

Konferencija priėmė rezoliuciją, kurioj užgriama Prezidento Roosevelt administracija ir jos socialio teisingumo darbuotė.

Kat. Labdarybės prezidentu išrinktas kun. R. M. Wagner. 1934 m. konferencija įvyks Cincinnati, Ohio.

NEVYKUSI PABALTĖS SPAUDOS SANTARVĖ

Jau nuo prieškarinių laikų daug yra prirašyta ir prikalbėta apie trijų Pabaltijos tautų — Lietuvos, Latvijos ir Estijos — susiartinimą bei bendradarbiavimą.

Sukūrus šioms tautoms savo jaunas valstybes imta kalbėti net apie šių trijų valstybių sąjungą.

Bet štai jau praėjo 15 metų, o tos sąjungos kūrimas taip ir tebėra gražuose žodžiuose.

Ne tik politiniu, bet ir kultūrinu bei ekonominiu atžvilgiu susiartinimas vyksta labai sunkiai. Tam pavyzdžiui gali būti Pabaltės valstybių (Lietuvos-Latvijos-Estijos) Spaudos antantė (santarvė). Lietuvos ir Latvijos laikraštinių sąjungos tokią santarvę pasirašė Rygoj 1931 metais. Lietuvos-Estijos santarvė buvo pasirašyta Kaune pernai. Paskui buvo sudarytas visų trijų kraštų spaudos santarvės, nuolatinis komitetas, kuris turi prižiūrėti santarvės vykdymą. Svarbiausias susitarimo punktas yra toks, kad vieno krašto spauda rašydama ką nors apie kitą kraštą, turi imti žinias iš pirmų ir tiesioginių šaltinių. Vadinasi, latviai ką rašydami apie Lietuvą turi naudotis žiniomis iš Lietuvos šaltinių ir panašiai.

Bet pasirodo, kad ir tokie kuklūs reikalavimai nevykdomi. Šiemet Estijos sostinėj Taline įvyko Pabaltės spaudos santarvės konferencija. Ten vieni kitiems

prikalbėjo daug gražių žodžių. Latviai ir estai pasižadėjo savo spaudoj bent nieko Lietuvai priešingo nerašyti mums opiu Vilniaus klausimu. Bet konferencijos nutarimus plačiau nepaskelbė savo spaudoje. Prasi-dėjusiose Lietuvos-Vokietijos prekybos derybose latvių spauda daug rašė ir nepalankiai Lietuvai, pasinaudodama vokietijų žinių šaltiniais, nedėjo net Lietuvos oficiališkų neteisingų žinių atšaukimus. Čia yra aiškūs spaudos santarvės laužymas.

Dėl šių dalykų Lietuvos Žurnalistų Sąjungos Valdyba pasiuntė Latvijos Žurnalistų Sąjungai tam tikrą raštą, nurodydama latvių spaudos išsišokimus. Girdėti, spaudos santarvės komitetas Latvijoje galjis suirti dėl tarpusavių nesutarimų. Galimas dalykas, kad suris ir visa Pabaltės spaudos santarvė, kuri prieš porą metų taip iškilmingai buvo pasirašyta ir gražiais vieni kitiems linkėjimais palydėta.

1 ŽUVO, 11 SUZEISTŲ

Scranton, Pa. — Spalio 9-tą nuėjo nuo bėgių Deleware ir Hudson Co. lokomotyvas ir karas, kuriuo vežė Hudson anglies kompanijos darbininkų algas. W. Harrison, iš Carbondale, pečkury, žuvo, 11 kitų sužeista. Nelaimės priežastis tirinama.

NAUDOKIMĖS PROGA -- EIKIME MOKYKLON

Šiomis dienomis prasidėjo registracija Coughlin High School "MINING SCHOOL," Wilkes-Barre Pa.

Tie, kurie dirba mainose ar mano dirbti, gera proga likti pilnoje prasmėje — mainieriais ir dažiuotojais — vadais. Tai čia yra gera proga mūsų jaunimui ta didelį amatą išmokyti. Wilkes-Barre gyventojams mokslas veltui. Iš kitų miestų-miestelių reikės mokėti. Mokslo kursas trijų metų. Ši mokyk-

la yra priežiūroje "Pennsylvania State College ir State Dept." Kooperuoja su miestu.

Diplomus baigusiems išduoda "Mineral Industries Extension Division of the Pennsylvania State College." Tėvai, raginkite savo vaikus lankyti šią mokyklą ir prisirengti prie geresnio gyvenimo. Proga gera ir reiki-ja ja naudotis. Informacijų klauskit Coughlin High School name.

L. R. K. S. A. IR DARBININKŲ REIKALAI

LRKSA. CONN. APSKR. METINIS SUVAŽIAVIMAS

Įvyks spalio 15, 1933, 1 val. po pietų Town Hall, Washington Depot, Conn.

Yra kviečiamos visos kuopos dalyvauti, nes bus svarbių dalykų svarstymas. Bus renkama nauja valdyba, arba senoji palikta. Bus išduotas raportas įvykusios trilypės gegužinės ir kitų visokių komisijų.

Yra nutarimas, kad metiniam suvažiavime visos kuopos išduotų savo stovį apskričiai — apie narius ir apskritai apie visą vokišią. Yra išsiuntinėta visų kuopų rašt. blankos ir sykiu mandatai. Malonėkite išpildyti ir sykiu atsivežti. Kuri kuopa nesiųstų atstovų, tai išpildė blanką prisiųskit žemiau padėtu adresu.

Apskr. rašt. A. J. Kaunietis,

LRKSA. 1-MOS APSKR. SUVAŽIAVIMAS

Įvyks spalio 22 d., 1933, 2-ą val. po pietų šv. Petro ir Povilo liet. parapijos svetainėje, prie 18 kuopos, Tamaqua, Pa. Ši suvažiavimą yra kviečiamos visos kuopos priklausančios prie pirmos apskrities, nes yra labai daug svarbių reikalų ap-svarstyti. Išgirsite apskrities pirmininko, raštininko, išdininko ir kitų raportus. Bus svarbūs svarstymai Susivienymo reikalais, o tas privalo rūpėti visiems.

Pirmos Penn. apskrities rašt. Juozas A. Lazaravičius.

NUO GAISRO ŽUVO 27 DARBININKAI

Los Angeles, Cal. — Spalio 4-tą ligoninėj atsiskyrė su šiuo pasauliu 27-ta Griffith parko gaisro auka.

Visi sudegę darbininkai buvo laikinai nusamdyti prie municipalio darbo. Kiti 125 yra daugiau ar mažiau nukentėję apdegimais.

Ugnis darbininkus užklupo netikėtai. Išdžiūvus žolė, krūmai ir medžiai, vėjui pučiant, degė labai smarkiai. Gaisras apėmė virš 1000 akrų parko.

Kai kurių kūnai kone visiškai sudegė.

Autoritetai mano, kad gaisras atsirado nuo numesto degančio degtuko ar cigaro.

LIETUVOJ RUOŠIASI KOVAI SU NEDARBU

Kaunas. — Rugsejo 18 d. vadaus reikalų ministerijoje buvo tarpžinybinis pasitarimas nedarbo klausimais. Pasitarime pirmininkavo vadaus reikalų ministeris pulk. Rusteika. Pasitarimas buvo daugiau informacinio pobūdžio.

Savivaldybių departamento direktorius padarė pranešimą, kaip buvo organizuojama kova su nedarbu, miestų burmistrai gi papasakojo ką šiuo reikalu padarė ir mano padaryti miestų savivaldybės.

Pasitarime pripažinta, kad tiksliausia priemonė kovai su nedarbu yra viešieji darbai. Šiemet bedarbiai darbu bus aprūpinti kaip tik tokiu būdu. Organizuojant viešuosius darbus šiemet bus stengiamasi juos taip vesti, kad duotų kuo daugiausia naudos. Be to, pasitarime buvo nurodyta, kad didžiausia ir naudingiausia darbo sritis viešiesiems darbams yra kelių tiesimas. Be to, dar iškeltas klausimas įkurti tam tikrą centralinį viešųjų darbų organą.

Kovai su nedarbu nutarta paruošti taisykles. Taisyklės paruoš vadaus reikalų ministerijai.

LIETUVIŲ R. K. SUSIV. AM. OFICIALIS ORGANAS

GARSAS

Išleina Ketvirtadieniais

Redaguoja M. Zujus

PRENUMERATOS KAINA:

Am. Jungt. Valst. metams \$2.00, pusė metų \$1.00; užsieniuose metams \$3.00. Skelbimų kainos sulig pareikalavimu.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"

Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:

United States of America \$2.00, Foreign countries \$3.00. Single copy 5c. Advertising rates on application.

"G A R S A S"

73 E. South Street, (P. O. Box 421) Wilkes-Barre, Pa.
PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

IŠ AMERIKOS DARBO FEDERACIJOS METINIS KONVENCIJOS

Spalių 4-tą Amerikos Darbo Federacijos metinė konvencijoj įvykusioj Washingtone, kalbėjo Darbo Sekretorius Miss Frances Perkins. Sekretorė nurodė, kad darbo klasė negali būt patenkinta dabartinėmis algomis ir darbo valandomis. Darbininkija privalo vienytis ir kovot už geresnes sąlygas, už teisę naudotis šio krašto gėrybėmis, kurių visiems gali užtekti.

Darbo Sekretorė stovi už federalės vyriausybės tiesioginį bedarbių šelpimą, vaikų darbo panaikinimą, viešų namų panaudojimą bedarbių mokykloms, už griežtą darbo valandų sutrumpinimą, už algų pakėlimą.

Spalių 7-tą Darbo Federacija iškilmingai atidarė paminklą pastatytą savo buvusiam vadui ilgamečiui prezidentui Samuel Gompers. Į iškilmes buvo užkvieštas Prezidentas Roosevelt, kurs ta proga pasakė atitinkamą kalbą. Prezidentas pažymėjo, kad depresijos nukovojimui reikalinga darbo ir kapitalo kooperacija.

Spalių 9-tą konvencija vienbalsiai priėmė rezoluciją, kuri ragina darbininkus pirkt tik tokiose krautuose, kurios šale mėlėnojo aro (NRA ženklo) turi išstatę uždraudžius dirbtuvės kortelę. Tuomi darbininkai prisidės prie algų pakėlimo ir darbo sąlygų pagerinimo.

KATALIKŲ MOKYKLOS IR VALSTYBĖ

Ohio steite gyvuoja 500 katalikiškų parapijinių mokyklų. Jose mokytoja 5000 mokytojų, mokinių skaičius siekia nuo 175,000 iki 180,000. Vieno mokinio mokymas atsieina nuo \$5 iki 40 dolerių per metus.

Siaučiant bedarbei ir ekonominei depresijai, ir katalikų mokyklos pajuto nedateklus. Katalikai atsikreipė į steito legislaturą, kad suteiktų dviejų metų subsidiją sumoje \$4,000,000. Bilius nepraėjo. Jo pervedimui reikėjo surinkt nemažiau 68 balsus, o surinkta tik 41. Aktyvią opoziciją šiam biliui parodė metodistai episkopai, presbiterijonai, Clevelando piliečių lyga ir, žinoma, kukliuksai, kurie veikia iš pasalu. Jų argumentai toki, kad nekatalikams nėra reikalo savo taksais prisidēt prie katalikų mokyklų išlaikymo ir jų vaikų švietimo.

Svarstant ir balsuojant tą bilių, daugelis atstovų (legislatorininkų) sesijoj nedalyvavo. Jie sulindo į tą "prūdą" ir kurį paprastai pasineria politikieriai, kuomet nenori parodyt savo nusistatymo.

Ohio steito ir apskritai dauguma katalikų manė, kad katalikų mokyklos turētų gaut vyriausybės paramos dėl to, kad jos padeda valstybei varyt švietimo ir mokslinimo darbą. Jei steitui reiktų perimt tos 175,000—180,000 jaunuomenės švietimą, tai atsieitų ne \$4,000,000, bet \$17,675,000. Perėmus viso krašto katalikiškų mokyklų auklėtinųjų mokymą valstybei (steitams) atsieitų šimtus milijonų dolerių.

Tuomet ir nekatalikus didesnė taksų našta užgultų. Dabar katalikai turi mokēt generalius mokyklų taksus ir savo katalikiškas mokyklas išlaikyti.

Tai gi katalikai jokių specialių privilegijų sau neieško, o tik teisių lygybės ir teisingumo. Katalikų mokykla, mokindama tikėjimo ir doros dalykų, rengia valstybei dorus piliečius. Valstybė tą turētų imt dėmesin ir prisidēt prie katalikų mokyklų rėmimo.

SPAUDOS SUVARŽYMAI VOKIETIJOJ

Spalių 5-tą Hitlerio vyriausybė išleido dekretą spaudos reikalui. Dabartiniam režimui nepalanki spauda visiškai uždraudžiama. Už peržengimą įsakymo, t. y. už spausdinimą, platinimą ir importavimą naziams nepatinkamos spaudos, grėsia mirties bausmė, arba nuo penkių iki penkiolikos metų kalėjimas.

Redaktoriais ir leidėjais galės būt tik Vokietijos piliečiai, arijonų kilmės ir kraujo. Vedę ar išteję už nearijoniško kraujo asmens tos teisės nustoja. Redaktoriai ir leidėjai turės duot priesaiką remt esamą režimą, idealizuot vokiečių militarizmą, kultūrą ir kitas vokiečių "enatas."

Minėtas dekretas užsienių korespondentų nepaliečia.

Hitlerininkai tokiomis dekretais pasitiki užgniaužt nepalankią spaudos propagandą, kuri varoma šalies viduje spausdinamais raštais ir importuojamais iš užsienio. Daugiausia nepalankių raštų spausdinama Pragoj, Amsterdame ir Paryžiuoj ir laiškuose siunčiama Vokietijon.

Apžvalga

"KĄ DAVĖ DIEVAS IR KĄ VALDŽIA"

"Mūsų Laikraštis" paduoda:

"SSSR propagandos tikslais buvo išplatintas savotiškas plakatas. Vienoje jo pusėje parašyta: 'Taip kaima elektrifikuoja Dievas' ir paveikslas atvaizduotas liepsnojančias, perkūnijos uždegtas kaimas. Kitoje pusėje buvo parašas: 'O šitaip kaima elektrifikuoja sovietų valdžia' ir paveikslas parodytas elektrą apšviestas kaimas.

"Nors SSSR bet koks 'kontrevoliucinis' veikimas neįmanomas, bet atsirado apskrus drąsuolis, kuris greta valdžios plakato pakabino sąvąjį. Šiame plakate buvo parašas: 'Taip maitina žmones Dievas' ir nupiešta platus kviečias geltonuoją laukai ir gausiai, kaip per Velykas, valgiais apdėtas stalas. Kitoje pusėje, kur buvo parašas 'O taip maitina žmones sovietų valdžia', nupiešta ilga eilė žmonių, stovinčių prie maisto kooperatyvo, iš kurio jie išėina su mažais ryšulėliais, ant kurių parašas paaiškinta, kad tai sušalusios bulvės po vieną svarą vienam asmeniui trims dienoms."

J. E. ARKIV. METROPOLITO SKVIRECKO SUKAKTUVĖS

Šių metų rugsėjo 18-tą J. E. Arkivyskupas Kauno Metropolitas Juozas Skvireckas minėjo 60 metų amžiaus sukaktuves. Ta proga katalikiškoji visuomenė jį atatinkamai pagerbė.

"Mūsų Rytijos" jubiliejauto asmeni ir jo darbuotę taip apibudina:

"Ark. Metropolitas J. Skvireckas gimė 1873 metais Rinkūnų-Pasileičių kaime, Pumpėnų valsč., Panevėžio apskr. Jo tėvai buvo Vincencas Povilas Skvireckas ir Elzbieta Krasauskaitė-Skvireckienė. Baigęs pradžios mokyklą ir vėliau Panevėžio realinę mokyklą, 1892 metais įstojo į Zemaičių kunigų seminariją, kurią baigė 1896 metais. Baigęs seminariją, tais pačiais metais išvyko studijuoti teologijos Petrapiilo kunigų akademijon. Akademiją baigė 1900 metais teologijos magistr laipsniu. Kunigų išvėntintas 1899 metų birželio mėn. 24 d.

Baigęs aukštusios teologijos mokslus, Jubilifatas buvo paskirtas Ukmergės vikaru, bet jau po poros mėnesių persikėlė profesoriatui į Kauno kunigų seminariją, kur ir dabar dėsto Šv. Raštą. "Grįžęs iš Rusijos, kur gyveno karo metu, J. E. 1919 metais buvo paskirtas Zemaičių vyskupo padėjėju — sufraganu. 1926 metų balandžio mėn. 5 d. paskirtas pirmuoju Kauno Arkivyskupu Metropolitu.

J. E. Ark. J. Skvireckas yra pasižymėjęs ne tik kaip Ganytojas, bet ir kaip rašytojas. Ypač didelių darbų Jubilifatas yra nudirbęs katal. literatūroje. Jis parašė visą eilę stambių veikalų, o, kas svarbiausia, išvertė į lietuvių kalbą Šv. Raštą. Tai yra nepaprastai svarbus darbas, kurį J. E., nenuilstamai dirbdamas, atliko per 30 metų."

"DRAUGAS" MINĖS SUKAKTUVĖS

Dienraštis "Draugas" praneša, kad jis rengiasi minēt savo 25-kių metų gyvavimo ir darbo sukaktuves. Nr. 236 rašo:

"Senesnieji mūsų skaitytojai žino, kad "Draugas" pradėjo eiti 1909 metais, liepos mėnesį, Wilkes-Barre, Pa., mieste. Pirmuoju redaktorium buvo a. a. Antanas Kaupas, pasižymėjęs žurnalistas ir sociologas, 1912 metais persikėlė į Chicago ir už kelių metų virto dienraščiu. Vadinasi, kitais metais minėsime "Draugo" sidabrinį jubiliejų. Iykykis bus svarbus. Ir pasitikiama, kad mūsų organizuotoji lietuvių katalikų visuomenė mokės tinkamai įvertinti "Draugo" padarytus nuopelnus ir nuosirdžiai dėsīs prie jubiliejaus paminėjimo."

Jubiliejaus proga "Draugas" rengiasi prie didelio naujų skaitytojų vąjaus.

TARPTAUTINIAI AVIACIJOS ORDINAI DARIUI-GIRĖNUI

Lietuvos laikraščiai praneša: "Iš Paryžiaus gauta žinių, kad tragingai žuvusieji mūsų lakūnai Darius ir Girėnas bus apdovanoti pasaulio lakūnų aukščiausio laipsnio ordiniais. Šiuos ordinus teiks tarptautinė aeronautikos federacija."

LIETUVOS SKOLA AMERIKOS LIETUVIAMS

Lietuvos šaulių Sąjungos organas pajudino svarbų klausimą. Jis rašo:

"Visos valstybės turi daug skolu. Jos skolinasi pinigų arba iš savo piliečių, arba iš svetimų valstybių gyventojų. Lietuvai besikuriant, galima sakyti, iš nieko, teko pergyventi sunkias dienas ne tik politiniu, socialiu, bet ir ekonominiu-finansiniu atžvilgiu. Juk nebuvo pinigų nei kariuomenei kurti bei išlaikyti, nei valdininkams algoms mokėti. Teko pinigų skolintis. Skolinta ir iš vokiečių ir iš prancūzų, anglų. Skolino Lietuvai ir Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybė. Tačiau Amerikos lietuviai taip pat paskolino gan žymią sumą. Jie išpirko daugiau kaip 20 milijonų litų vadinamąjį Laisvės paskolos bonų. Jau netrukus, nes 1935 metais, sukanka terminas tą paskolą išpirkti. Jei krizis ligi to laiko nebus dar praėjęs, tai Lietuvos finansams teks gerokai pasitempti. 20 milijonų litų tai geroka našta mūsų biudžetui, ypačiai per vienus metus. Jau šiandien tektų pradėti galvoti apie paskolos likvidavimą. Gal būt reiktų pamėginti padaryti 'konverziją', kitaip sakant, skolinkams sutikus, paskolą pratešti. Tik tam reiktų sudaryti Amerikos lietuvių tarpe tinkamą nuotaką. Dėl to reiktų likviduoti kai kurias nemalonias sąskaitas su amerikiečiais. Pirmiausia sutvarkyti vadinamąjį Zemės Banko steigimą ir jo akcijų pardavinėjimą Amerikoje. Su tuo banku išėjo taip. Amerikos lietuviams buvo parduota akcijų ir bankas buvo neįsteigtas. Pinigai paskolinti garliavų bendrovei ir, auksinai kritus, žuvo."

"Tad dabar Amerikos lietuviai, kurie turi to neįsteigto banko akcijų, jaučiasi apvilti. Tik klausimas, ar čia kalta Lietuvos vyriausybė, ar ne. Daugumas juristų mano, kad Lietuvos valstybė už tai neatsakinga. Bet kita vertus Amerikos lietuviai liko ne iš jų kaltės nukriausti. Kai kas siūlo Amerikos lietuviams išduoti vietoje tų akcijų dabartinio mūsų Zemės banko akcijas. Tai būtų šoks toks atlyginimas. Atrodo, kad taip ir reiktų padaryti. Ir tai jau per daug ilgai nebedelsiant."

Ta proga galima pridėti, kad daug amerikiečių lietuvių, kitados gausiai rėmusių Lietuvą paskolomis, akcijų pirkimais ir aukomis, šiais laikais yra labai suvargusii ir atsidūrusii apgailėtinioj padėty. Atmokėjimas jiems priklausomų skolų ir idētų kapitalų palengvintų jų materialų būvį ir atgaivintų patriotišką dvasią.

LIŪDNI REIŠKINIAI

"Mūsų Laikraštis" rašo:

"Ir vėl skandalas! Lietuvos Valstybės Kontrolierius p. Matulaitis spaudos atstovams pareiškė, kad pašta yra padarytas sukčiavimas, kurio pavogta iš Valstybės apie trys milijonai litų. Kas dar blogiau, kad vagilavimas ar sukčiavimas siekia gana tolimas praeities. "Tėvynę mylintiems žmonėms plyšta širdis iš skausmo visa tai girdint. Čia pasirodo, kokių nesąžiningų žmonių esama ir kaip jie godūs lengvai pasipelninti. Ne iš darbo nori gyventi, bet iš sukčiavimo."

Kada ant karo griuvėsių kūrėsi nepriklausomoji Lietuva, po visą šalį siautė daug plėšikų, galvažudžių, bastėsi daug komunistų, lenkų, vokiečių ir kitokių šnipų. Reikėjo skubiai visiems gyventojams išduoti pasus (asmens dokumentus), kad galima būtų sėkmingiau kovoti su valstybės ir piliečių ramybės priešais. Pasai buvo išleisti paskubomis ir labai prastos išvaizdos, ant prasto popierio atspausdinti ir visiems gyventojams, vyrams ir moterims, nuo 16 metų amžiaus išduoti. Nepatvarūs pasai iki šiol visai susidėvėję. Dabar rūpinamasi išduoti visiems naujus pasus.

Vidaus Reikalų Ministerija jau užsakė 2,000,000 pasams knygučių. Jos gražiai atspausdintos ant labai geru popierio. 1934 metais visiems Lietuvos piliečiams bus išduoti nauji pasai.

NAUJI PASAI SU ATLIETUVINTOMIS PAVARDĖMIS

Kada ant karo griuvėsių kūrėsi nepriklausomoji Lietuva, po visą šalį siautė daug plėšikų, galvažudžių, bastėsi daug komunistų, lenkų, vokiečių ir kitokių šnipų. Reikėjo skubiai visiems gyventojams išduoti pasus (asmens dokumentus), kad galima būtų sėkmingiau kovoti su valstybės ir piliečių ramybės priešais. Pasai buvo išleisti paskubomis ir labai prastos išvaizdos, ant prasto popierio atspausdinti ir visiems gyventojams, vyrams ir moterims, nuo 16 metų amžiaus išduoti. Nepatvarūs pasai iki šiol visai susidėvėję. Dabar rūpinamasi išduoti visiems naujus pasus.

Vidaus Reikalų Ministerija jau užsakė 2,000,000 pasams knygučių. Jos gražiai atspausdintos ant labai geru popierio. 1934 metais visiems Lietuvos piliečiams bus išduoti nauji pasai.

Idomu tai, kad naujuose pasuose sulenkintos ar surusintos pavardės bus atlietuvinintos. Iš Butkevičiaus bus atitaisytas Butkus, iš Zubrevičiaus — Zubrys, iš Morkevičiaus — Morkus, iš Varnovskio — Varnas ir panašiai.

Lietuvos lenkai yra priešingi pavardžių atlietuvinimui. Todėl lenkų ir kitų kitataučių pavardės nebus liečiamos. Bet jų pavardės būsiančios pasuose išrašytos be lietuviškų galinių. Dėl to vėl lenkai nepatenkinti, nes koks nors Okulič norētų būti Lietuvos pase išrašytas Okuličas ir t. t. Na, visiems neįtiksi, reikia daryti, kaip daugumai geriau. Tsb.

VĖL DERYBOS KARO SKOLŲ REIKALU

Spalių 5-tą Washingtone susirinko Anglijos ir Am. Jungtinių Valstybių ekspertai apsvarstyt karą skolų problemą.

Anglija šiai šaliai yra skolinga \$4,684,000,000.

Anglijos delegacijai vadovauja Sir Frederick Leith Ross. Anglai nori išsiderėti jei ne visos skolos, tai bent jos dalies panaikinimą.

Anglijos pavyzdžiu pasirenge pasekt ir kitos skolininkės. Europa viso skolinga Am. J. V. 11 bilijonų dolerių.

Tačiau Amerikos vyriausybė nerodo palinkimo per daug nusileisti. Visą reikalą prižiūri Prez. Roosevelt, kurs be Kongreso sutikimo nusileidimų nedarys.

Tuo tarpu Amerikos doleris ir Anglijos svaras užsieny nustojo pastovumo. Finansinės ir prekybinės komplikacijos didėja.

AMERIKOS LEGIJONO NUTARIMAI

Amerikos Legijono konvencija spalių 5-tą vyriausiu komandierium išsirinko Edward A. Hayes iš Illinois.

Konvencija pasisakė už armijos ir laivyno (oro ir vandens), nacionalės gvardijos ir rezervinio aficerių korpuso didinimą. Legijonas priešingas sovietų vyriausybės pripažinimui.

Nutarė remt NRA, kooperuot su vyriausybe kriminalizmo ir raketizmo nukovojimą.

Veteranai reikalauja, kad vyriausybė šelptų ir globotų sužeistuosius, besveikačius, taip pat veteranų našles ir našlaičius. Taip pat daug veteranų nori, kad vyriausybė neatidėliojant išmokėtų jų bonus.

ATEIVYSTĖ SKAIČIUOSE

Pereitais fiskaliais metais į Am. J. V. atvyko 23,068 ateiviai, apledo šią šalį 80,081.

Imant atskirais metais, daugiausia ateivių atvyko 1907 m. — 1,285,000.

Nuo 1820 m. daugiausia ateivių davė šios šalys: Vo-

BOLŠEVIKAI NELEIDŽIA KRITIKUOTI BEDIIVIUS

Kaune gauta žinių, Sovietų Kame-nej—Podolsko, Sietų Ukrainoj, kad ten bolševikų GPU (politinė policija) suėmė šešis katalikų kunigus vien tik už tai, kad jie viešai pasmerkia bedievių sąjungos veikimą. Suimtieji kunigai, kurių tarpe esą ir du lietuviai, busiū ištremti į Sibirą.

Iš šio pranešimo reikia spręsti, kad Sovietų valdžia suteikė bedievių sąjungai dar platesnį teisių. Kada 1927 metais bedievių sąjunga (Sojuz bezbožnikov) pradėjo griežtą kovą su tikyba Sovietų Rusijoj, valdžia juos visokeriopa rėmė ir vykdė

IŠ PO MANO BALANOS

Rašo MORKUS

37. Pirmieji lietuviai ir mažai patyrę pirmasias bažnyčias nepatogiose vietose įkisdami, išneptyčių, bet tikrai daug nesmagumų sekančiai eilei paliko.

Vasaros metu da šiaip ir taip. Gi užstojus žiemai nors gyvas žemėn lysk. Bent dvi lietuvių bažnyčias žinau, kurių prastame ore veik jokių būdu prieiti negalima. Atėjus rudeniu, atsiradus snigui ir slidumai, parštieji uoliausi parapijiečiai jei tik iš toli iš savo bažnytelę pažūrėję giliai atsidūsta ir laukia, kol keliai pagėrės.

Kol kas svetimų bažnyčias lanko ir į ten vaikučius siunčia. Gi nabagutis klebonas per žiemą tik su tuščiais suolais kamuoja ir pavasarėlio nekantriai laukia.

Pavasariui atėjus, irgi ne kas. Ne vienas iš tų gerų parapijiečių, ką pas svetimus žiemą praleido, net ir pavasariui nušvitus, savon bažnytelėn gryžti neskuba. Mat, jei kam, tai lietuviu daug ir ilgai laiko neima prie kitų prišlyti ir jų būdą amžinai pamylėti.

Štai ve Velykos! Žiūrėk, atdulbina tėvas ir mamytė, o vaikų jau nesimato. Kur jie? Vai gi jau nusiskyrė tą pačią svetimų bažnyčią vasarai, kurioje praleido žiemą.

Pirmiau, kol lietuvis anglų kalbos taip gerai nepažino ir tiek anglų tarpe draugu neturėjo, nebuvo taip įžymu. Gi dabar, — jau tikra ašarų pakalnė. Apleidžia savo lizdelį be ašarų ir taip maloniai, kad tik imk ir žiūrėk.

Pasak jų, bažnyčia visur ta pati. Mišios tos pačios. Pamo- kos taip pat. Na ir ko daugiau reikia?

Ja jei gi žmogus neįsmano, bet jaučia savo neįsmanumą, tokį da galima damokinti. Bet ką gi pradėsi su tokiu, ką neįsmano, ir savo neįsmanymu nenuvokia? Šio tipo lietuvis lyginai šiam būriui priklauso. Kalbėk, aiškink jam, ar sienai, — vis tas pat. Jis savo varo, ir ką tu jam padarysi.

Rodos, reiktų apsisukti ir kitiems prisiziūrėti. Dėl ko gi jie prie lietuvių bažnyčios taip greitai nelimpa, o tik prie savo traukia? [Kaip jie mums, taip mes turėtum jiems. Anaipol. Lietuvis tai vis gi lietuvis buvo, yra ir paliks. Kaipso bernas — geresnio nėra; kaipso gospodorius — nei pypkės nevertas.

Pažystu vietelę vieną, kur be lietuvių katalikų bažnyčios, jokios kitos nėra. Ypač arių ir paliokų ten geroką saujelę galima užtikti. Airliai da kai kada išnetyčių ir ypač prieš rinkimus užkliūva. Gi palioko nei negyvo neįsneštai.

Artimame kaimelyje būrys lietuvių gyvena. Ten lietuvių baž-

nyčia — 5,918,000, Italija — 4,665,000, Airija — 4,586,000, Anglija — 4,135,000, Austro-Vengrija — 4,134,000.

NETURIMAS

ju pageidavimus. Jiems reikalaujant, įvairių tikybų maldos namams buvo uždrausta skambinti varpais, buvo paverčiamos bažnyčios klubais, teatrais, muziejais arba net visai nugriaunami. Pavyzdžiui, prieš keletą metų Maskvoj buvo susprogdinta ir nugriauta viena gražiausių ir turtingiausių Rusijos bažnyčių — Išganytojo Katedra (Chram Christa Spasitelia).

Dabar bedieviai Sovietų Rusijoj, matyt, jau tiek išgalėjo, kad prieš jų negalima nei žodžio ištarti, nei pakritikuoti. Už bedievių veikimo smerkimą dvasininkai areštuojami ir tremiami.

nyčios nėra. Visos kitataučių. Net gailu, veik visi lietuviai vienaip ar kitaip prie jų taip priskretę, kad nei šūviu neatmuštai.

Ir kas gerbs lietuvių ar jo įstaiga, jei jis pats ją neigia ir neapykantos dantimis griški? Baugu daros apie tai pagalvojus. Rodos, ir ariai ir paliokai ir kiti Europoje vergo jungą lygiai vilko. Kiti vienok antro jungo jau vengia. Gi lietuvis žiūri į jį, kaip į švenčiausį iškaltą, ir nerimsta, tol jis jam ir vėl sprando graužti nepradeda.

Kad kartais per toli neiškryptum, laikykimės kelio. Vadinaš, kol kas prirodinėjant nepatogių vietą žalą tautai ir bažnyčiai.

Nežiūrint į tai, kad pavyzdžių jau tiek daug, o bet gi kai kam ir da neaišku.

Be parapijų, pradėdam susilaukti ir kitų tautiškų įstaigų. Argi neoktu, kad ir jos parapijų minktais takais eina? Tai yra, vietoje rinktiesi praktišką ir prieinamą vietą, rangomasi į tolimiausius užkampius, į aukščiausius kalnus, toli gražu jų tikslui ir ateičiai nepanašius.

Štai ve, sakysim, lietuvių katalikių įstaiga, kurios tikslas: mokinti ir auklėti lietuvių jaunimą. Labai gražus sumanymas. Bet gi, jei ši įstaiga bus arti miesto ir lietuvių apgyvento kampelio, — bus naudinga; bet, jei pačiame aukščiausio kalno kreigė, atokiau nuo savo žmonių, vargiai prieinama, — ją laukia minėtų bažnyčių ateitis. Iš pradžių, kol da Lietuvos jaunuų alsuojančių lietuvių netrūks, jina da šiaip taip kamuos; bet gi už meto, kito, jiems praretejęs, o sekančiai gentkartė lietuvių likimo vairą ranson paėmus, prasidės ir jos vargai ir baigsis netikėta mirtimi.

Kas eis ir ieško lietuvių mokyklos kur ten už kalnų ir dirvuoj, jei čia pat pašonėje bus toki pat įstaiga ir be jokių kliūčių ir nereikalingų išlaidų prieinama? Niekas!

Kaip visame, taip ir šiame klausime turėtum laikytiesi ne palaidotu amžiu, o tik nūdienos patogumų. Buvo gadynė, kuomet mokykla, bažnyčia, vienuolynas be kito da būdavo ir vietos papuošalu. Ir dėl to gi jų steigėjai prižiūrėdavo, kad ypač vieta turėjo būti viena iš gražiausių visoje apielinkėje. Ir kadangi be katalikiškų įstaigų nebuvo kitokių, katalikiškoms įstaigoms ši garbė visuomet tek-davo.

Toji gadynė jau toli gyvenimo užuomaršoje užsiliko ir vargiai kada grįš. Kol kas turim taikintis prie nūdienos. Gi šiandien viską saikojama praktikos mastu. Bažnyčia, vienuolynas, mokykla taip, kaip bankas ar krautuvs, jei prieinamoje vietoje, žmonių tarpe, gerai; jei ne, kad ir gražiausia, mažai reikiška ir pasisekimo neturi.

Kitaip sakius, jei laimės, tai laimės įstaiga ta, ką stovi lyginai prie pat žmonių durų, ką mato ir jų gyvenimą pažysta ne iš laikraščių, o tik iš praktikos santykių; o ne ta, ką stovi pasipūtus kur ten žaliuojančio kalno viršūnėje, ar kvepiančių pušų pavėsyje. Žodžiu, negalima patenkinti nūdienos reikalų jau negyvų amžių priemonėmis. Gal gražu matyti jas skaisčiausiomis spalvomis nupieštas ir iškilmingai pakabintas ant sienos, gal malonu skaityti apie jas šaltuose istorijos lapuose, gal naudinga didžiutiesi jomis, kaip brangiausiomis praeities liekanomis, — bet gi praktikos akimis į jas žvelgus, — tik dūmai ir daugiau nieko.

Žodžiu, nūdienos gyvenimo kertinis akmuo — praktika; kas neįsmano to nepažysta savo amžiaus. Vietoje gyvenimo — skurdas; vietoje pažangos — nepasisekimas.

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. Catholic Alliance of America)

73 E. South Street, Wilkes-Barre, Pa.
Laiškai siųsti: P. O. Box 421. PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

PILDOMASIS KOMITETAS

Kun. J. Kasakaitis, Dvasios Vadas, 64 Church St., Pittston, Pa.
Antanas Sutkus, Prezidentas, 1007 — 8th St., Waukegan, Ill.
Sav. Marozas, Vice-Prezidentas, 6 Spruce St., W. Pittston, Pa.
J. B. Šaliūnas, Sekretorius, P. O. Box 421, Wilkes-Barre, Pa.
J. Moliūsis, Iždininkas, 44 N. Landon Avenue, Kingston, Pa.
V. T. Kvietkauskas, Iždo Glob., 375 W. Academy St., Wilkes-Barre, Pa.
Vincas Miliauskas, Iždo Globėjas, P. O. Box 599, Forest City, Pa.
Dr. A. J. Valibus, Daktaras Kvotėjas, 106 Church St., Edwardsville, Pa.

TEISMO KOMISIJA

- 1. Simanas Galinis, 115 Putnam St., Scranton, Pa.
- 2. Vladas Palupis, 118 N. Main St., Pittston, Pa.
- 3. Kazys Krušinskas, 180 Hale Ave., Brooklyn, N. Y.

LABDARYBĖS KOMISIJA

- 1. Juozas Venlauskas, 28 Penn Avenue, Kingston, Pa.
- 2. Petras Montvila, 251 Etna St., Brooklyn, N. Y.
- 3. Jonas Vieraitis, 155 Vernon Street, Worcester, Mass.

SVIETIMO KOMISIJA

- 1. Leonardas Simutis, 2334 So. Oakley Avenue, Chicago, Ill.
- 2. Gen. Miliauskaitė, P. O. Box 599, Forest City, Pa.
- 3. Petras P. Muliolis, 6606 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

KONTROLĖS KOMISIJA

- 1. J. Stulgaitis, 122 South Meade Street, Wilkes-Barre, Pa.
- 2. Juozas Puriškis, P. O. Box 387, Forest City, Pa.
- 3. V. Mardosa, 1733 Brick Avenue, Scranton, Pa.

STAUTŲ KOMISIJA

- 1. Simanas Cibulskis, 24 E. Liberty Street, Waterbury, Conn.
- 2. K. Vencius, 19 Cross Street, Lawrence, Mass.
- 3. Tamas Seimis, 1540 E. 65th Place, Chicago, Ill.

PILD. K. SUSIRINKIMO PROTOKOLAS

(Pabaiga)

SESIJA PENKTA

Rugpjūčio 23 d., 1933 m.
Pradžia 9:30 ryto

Dalyvauja visi Pild. Komiteto nariai, kaip ir ketvirtoje sesijoje, išskyrus Dr. A. J. Valibū.

Maldą sukalba kun. J. Kasakaitis. Pirmsėdžiauja A. J. Sutkus. Raštvedžiauja J. B. Šaliūnas.

Finansinis klausimas

Skaitomi laiški iš First National Bank ir Wyoming National Bank Wilkes-Barre, Pa., pranešant, kad už laikomus pinigus checking account nušimčiai nebus mokami. Toks naujas patvarkymas Federal Reserve Systemos. Laiškai priimti, kaip skaityta. Vienbalsiai.

Pribūna Dr. A. J. Valibus.

Išnaujo keliamą klausimą Finansinės Komisijos teisių apribojimui. Visapusiai apkalbėjus, kun. J. Kasakaitis įneša, Saveras Marozas remia, kad šiame susirinkime visi Pild. Komiteto nariai įgalioja ir laiduoja teisę Fin. Komisijos nariams Jonui Moliūsiui, Ižd., Dr. A. J. Valibūi, Dr. K. V., V. T. Kvietkauskui, Iždo Globėjui, ir J. B. Šaliūnui, Sekretoriui, pilną teisę daryti įvairius investimus, t. y. pirkti, parduoti bonusus, duoti morgičius ir viską tą, kas liečia įvairių investimų klausimą. Balsuojama už vienbalsiai.

Nepabaigtos paskolos ir kiti reikalai

Perskaičius įvairią korespondenciją liečiančią Iz. ir Ant. Nausėdų prašymą paskolos, surasta, kad prašymą patenkinti nėra galimybės. Dalyką skaityti baigtu. Vienbalsiai.

Prez. A. J. Sutkus referuoja apie esamas paskolas Cleveland ir Akron, Ohio. Taip pat tais pačiais klausimais skaitomi laiški nuo P. Muliolio. Apsvarščius palikta, kaip skaityta. Priduotos p. Muliolio bilos už kelionės bilietą ir praleistas dienas sumoje \$30.00, apmokėti. Taip pat išmokėti p. Mulioliui už insurance policy Petro Lapinsko už kurią jis atsisakęs užmokėti sumą \$35.00, ta suma bus priskaityta prie bendros morgičiaus skolos. Vienbalsiai.

Skaitomas laiškas iš 62 kp. nario p. Ant. Vasiliausko prašant paskolos. Laiškas priimtas ir paliekamas Fin. Komisijos narių nuosprendžiui. Vienbalsiai.

Pajamos ir išlaidos

Susiv. Sekr. J. B. Šaliūnas ir Iždo Globėjai daro rimtas pastabas dėl Lėšų Fondo nedateklių. Nežiūrint daromos visame kame ekonomijos, Lėšų Fondo pajamos vis šlubuoja. Visapusiai apsvarsčius, nematoma kitos išeities, kaip tą dalyką skelbti ir pavesti galutinai išspręsti sekanciam Susiv. Seimui. Balsuojama vienbalsiai.

Sesija baigiama 12 val. pietų.

SESIJA SESTA

Pradžia 1:30 po pietų

Dalyvauja visi Pild. Komiteto nariai, kaip ir penktoje sesijoje.

Brooklyno savasties klausimas.

Referuoja J. Moliūsis, kad dabartiniu laiku visi trūkumai, koki tik buvo, yra užbaigti ir garadžius yra tvarkoje. Raportas priimtas.

Skaitomi laiški iš J. P. Želionio prašant atmokėti už pataisytus viduje trepus ir koridoriuje klijonke. Materiolas ir darbas sumoje \$25.00. Tuo reikalu žodį taria Prez. A. J. Sutkus. Išklačius nutarta minėtą bilą atlyginti. Vienbalsiai.

Ten pat iš lauko pusės trepų "railing" reikia pataisyti. Skaitoma laiška Susiv. name gyvenančių asmenų prašant kai kurių pataisymų. Šis klausimas paliekamas Fin. Komisijos nuožūrai. Išgauti Property Liability Insurance pavesta tą dalyką sutvarkyti Susiv. Ižd. J. Moliūsiui. Vienbalsiai.

Čarterio klausime

Referuoja V. T. Kvietkauskas, papildo A. J. Sutkus. Kaip jau Pild. Komiteto nariams žinoma, buvome įgalioti ir vykome Bostonian gegužės 13 d., 1933. Atsilankėme State House Insurance Dept., turėjome pasikalbėti su ir pridavėme finansinį raportą už 1932 m. Mums tuo laiku atrodė, kad mūsų atsilankymas bus sekmingas ir atrodė, kad viskas bus tvarkoje. Tačiau gautas laiškas iš Insurance Dept. nusako visai ką kitą.

THE COMMONWEALTH OF MASSACHUSETTS

Department of Banking and Insurance
Division of Insurance

State House, Boston

June 20, 1933

Anthony J. Sutkus, President,
Lithuanian Roman Catholic Alliance of America,
73 East South Street,
Wilkes-Barre, Pennsylvania.

Dear Sir:

The matter of the admission to this Commonwealth of the Lithuanian Roman Catholic Alliance of America in view of the deficiency existing in the Expense Fund and reported in the financial statement covering the business of the society transacted during the year ending December 31, 1932 has again been given mature consideration by this Department. We must decline to license the said society until such time as the said deficit has been removed.

When the amount has been eliminated we shall be pleased to consider the admission of the said society to this Commonwealth and upon the receipt of evidence of the removal of the said deficit this Department will forthwith give the matter due consideration.

Very truly yours,

E. C. Cogswell,

First Deputy Commissioner

Visapusiai apsvarsčius, nutariama, kad komisijos nariai A. J. Sutkus ir V. T. Kvietkauskas vyktų Bostonian tuo pačiu reikalu. Balsuojama vienbalsiai.

V. T. Kvietkauskas pareiškia, kad jis iš tos komisijos rezignuoja. Tad, Pild. Komitetas jo rezignaciją priima ir jo vieton išrenka Sekr. J. B. Šaliūną ir pagedidauja, kad komisija neatidėliojant vyktų į Bostoną. Vienbalsiai.

Toji pati komisija privalo rūpintis ir Connecticut valstybėje čarterio registracija.

Conn. valstybėje sulig A. J. Sutkaus ir V. T. Kvietkausko pareiškimo, kuomet jie buvo atsilankę, ta pati istorija. Jeigu nebūtų Lėšų Fondo deficito, tai būtų galima lengvai tą klausimą baigti.

Skaitomas laiškas iš P. Muliolio pranešant, kad Sekretoriaus ir Iždininko insurance policies išsibaigę su liepos mėn. 1 d. š. m. ir ta kompanija daugiau neatnaujins — bankrutina. Tad nutarta, kad policies būtų padarytos nuo liepos mėn. 1 d., 1933 m. Tą darbą pavedama Ižd. J. Moliūsiui. Vienbalsiai.

28 kp. narys Janušonis Juozas skundžiasi, kad jam neįsmokėta visa pašalpa. Patikrinus sirgimo rekordą, surasta, kad išmokant pašalpa laikytasi Susiv. konst. ir pirmesnės ligos rekordo. Vienbalsiai.

Skaityti laiški

27 kp. Spūdienės Onos prašant pašalpos.
151 kp. Val. Melienės laidojimo laiku narių budėjimo klausime. Paliekama Susiv. Centru.

Prašymas sušelpiti.

8 kp. Marė Ruseckienė, Mykolo našlė su likusia šeima, prašo pašalpos. Visapusiai apsvarsčius ir atsivėlgiant į aplinkybes, nutarta paaukoti iš Labd. Fondo \$25.00. Vienbalsiai.

Troką apdrausti ir atiečiai, tas paliekama Fin. Komisijos apsvarstymui. Vienbalsiai.

Įnešta ir paremta remti NRA. Vienbalsiai.

Paskutinė sesija baigiama 4:45 po pietų. Maldą sukalba kun. J. Kasakaitis.

J. B. Šaliūnas, Sekret.

NAUJI NARIAI PRISIRAŠĖ IR PERSIKELĖ Į AUKŠTESNIUS APSAUGOS IR PAŠALPOS SKYRIUS RUGPJŪČIO MĖN., 1933 M.

1 kp. Kučinskaitė Salomija	N. 16	\$500.	Liepos '33	iš v. sk.
1 " Markelioniūtė Betty	N. 22	250.	Geg. '33	
2 " Bilbokas Juozas	N. 25	500.	\$12.00	
7 " Jankuniūtė Stanislava	N. 16	500.	\$6.00	iš v. sk.
110 " Kulišauskas Vincentas	N. 18	250.	\$6.00	
183 " Wierbowski Nellie	N. 16	500.	Birž. '33	iš v. sk.
209 " Balyta Veronika J.	N. 37	150.	\$6.00	
293 " Sabaliauskas Antanas	N. 16	1000.	\$9.00	iš v. sk.
50 " Roversteinas Jurgis	S. 46	500.	Liepos '33	
67 " Dirkontas Jonas	S. 48	500.	Liep. '33	

Vaikų Skyrius

129 " Pranaitis Edvardas	
183 " Levanauskas Rikardas	

NAUJI NARIAI PRISIRAŠĖ RUGSĖJO MĖN., 1933

25 kp. Petrauskas Vladas	N. 16	\$500.	iš vaikų skyr.	
75 " Gerulis William	N. 16	250.	iš vaikų sk.	
155 " Jučius Stasys	N. 28	1000.	\$18.00	Rugp. '33
183 " Gdovin Andrew	N. 26	500.	6.00	
297 " Muliolis Bernard A.	N. 16	250.	iš v. sk. saus. '33	

L. R. K. S. A. KUOPŲ SUSIRINKIMAI

WORCESTER, MASS.

Balius

EDWARDSVILLE, Pa. — 1 kp. susirinkimas bus spalių 15-tą dieną 12 val. dienos, parapijos salė.

WILKES-BARRE, Pa. — 17 kuopos susirinkimas bus spalių 15-tą dieną tuoj po pamaldų parapijos salė.

LEWISTON, Me. — 26-tos kuopos susirinkimas bus spalių 15-tą dieną 2 val. po pietų šv. Baltramiejaus dr-jos salė. Visi nariai malonėkite susirinkti.

LUZERNE, Pa. — 28-tos kuopos susirinkimas bus spalių 15-tą dieną 1 val. po pietų Mockačio salė.

EYNON, Pa. — 42-ros kuopos susirinkimas bus spalių 15-tą dieną tuoj po sumos parapijos salė.

SUGAR NOTCH, Pa. — 46 kuopos susirinkimas bus spalių 15-tą dieną šv. Petro ir Povilo par. salė, 2 val. po pietų.

NEW PHILA., Pa. — 51-os kp. susirinkimas bus spalių 15-tą dieną tuoj po sumos bažnytinė salė.

BRESLAU, Pa. — 56-tos kuopos susirinkimas bus spalių 15-tą dieną 2 val. po pietų pas Aleką Natautį.

EXETER BORO, Pa. — 57 kuopos susirinkimas bus spalių 15-tą dieną 2 val. po pietų, Grškono name.

DURYE, Pa. — 61-mos kuopos susirinkimas bus spalių 15-tą dieną tuoj po sumos, bažnytinė salė.

YOUNGSTOWN, Ohio. — 63 kp. susirinkimas bus spalių 15-tą dieną 1 val. p. p. lietuvių parapijos svetainė (Sheley St.).

ASHLEY, Pa. — 69-tos kuopos susirinkimai įvyksta 3-čią nedėdienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų, pas kuopos raštininką, 220 S. Main St., Ashley, Pa.

BENTLEYVILLE, Pa. — 92 kp. susirinkimas bus spalių 15-tą dieną tuoj po mišų paprastoj vietoj.

NEW YORK, N. Y. — 106 kp. susirinkimas bus spalių 15-tą dieną Aušros Vartų par. salė po pamaldų (sumos).

NANTICOKE, Pa. — 114 kuopos susirinkimas bus spalių 15-tą dieną pabažnytinė salė, tuoj po pamaldų.

BURLINGTON, N. J. — 120 kp. susirinkimas bus spalių 15-tą dieną finansų rašt. Zuzanos Mikolaitės namuose, 304 Mott Ave.

ST. CLAIR, Pa. — 130-tos kuopos susirinkimas bus spalių 15-tą dieną bažnytinė salė, tuoj po sumai. Kviečiami visi nariai atsilankyti.

E. VANDERGRIFT, Pa. — 133 kp. susirinkimas bus spalių 15-tą dieną paprastoj vietoj ir paprastu laiku.

CHARLEROI, Pa. — 156 kuopos susirinkimas bus spalių 15-tą dieną 1 val. po piet. lietuvių klubo rūmuose, 1111 Meadow Ave.

INDIANA HARBOR, Ind. — 176 kp. susirinkimas bus spalių 15-tą dieną tuoj po sumos, bažnytinė salė, 3901 Fir St.

PITSTON, Pa. — 183-čios kuopos susirinkimas bus spalių 22-tą dieną paprastoj vietoj, tuoj po sumai.

FRACKVILLE, Pa. — 187 kuopos susirinkimas bus spalių 22-tą dieną paprastoj vietoj tuoj po sumai.

INKERMAN, Pa. — 194 kuopos susirinkimas bus spalių 15-tą dieną 2 val. po pietų pili. Pr. Lamsargio svetainėj, 15 Chestnut St. Visi nariai teiksitės sueti.

CHICAGO Heights, Ill. — 202 kp. susirinkimas bus spalių 15-tą dieną 1 val. po pietų šv. Kryžiaus parapijos mokyklos kambary.

PLAINS, Pa. — 212-tos kuopos susirinkimas bus spalių 15-tą dieną parapijos svetainėj tuoj po pamaldų.

WARRIOR RUN, Pa. — 238 kuopos susirinkimas bus spalių 15-tą dieną po Nr. 555 Orchard Street. Suaugę ir jaunamiečiai kviečiami dalyvauti. Pradžia 1 val. po pietų.

WYOMING, Pa. — 244-tos kuopos susirinkimas bus spalių 22-tą dieną 3-čią val. po pietų, pas J. Čižauską, 127 E. 6th St., Wyoming.

SIMPSON, Pa. — 271-mos kuopos susirinkimas bus spalių 22-tą dieną 3 val. po pietų, Igno Stungio salė.

BLISSVILLE, L. L., N. Y. — 277 kp. susirinkimas bus spalių 15-tą dieną 3 val. po pietų, Lietuvių svetainėj, 117 Greenpoint Ave., Blissville.

PORT CARBON, Pa. — 282 kp. susirinkimas bus spalių 15-tą dieną Simano Stoškino namuose, 2 val. po pietų.

KORN KREST, Pa. — 292 kuopos susirinkimas bus spalių 15-tą dieną 47 High St. Visi nariai dalyvaukite ir naujų atsiveskite.

SCRANTON, Pa. — 300 kuopos susirinkimas bus spalių 15-tą dieną tuoj po sumos pabažnytiniam kambaryje.

DANBURY, Conn. — 304 kuopos susirinkimas bus spalių 15-tą dieną Visi nariai dalyvaukite.

BURLINGTON, N. J.

LRKSA. 120 kp. nariams Savo mėnesinius susirinkimus laiko fin. raštininkės Zuzanos Mikolaitės namuose, 304 Mott Ave., Burlington, N. J.

Susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio 3-čią skmdadienį.

ALGOS IR BANKROTAI

Pereitais keliais metais laikraščiai buvo pilni apie visokių biznių bankrotus.

Tie bankrotai yra baisūs darbininkams ir darbininkai privalo atsiminti, kad kuomet jo darbdavys nusibankrutija arba parduoda jo dalį biznio kitam, arba miršta, tai darbininko teisė reikalauti algos yra pripažinta kiekvienos valstijos įstatymais.

Gal aiškiausias įstatymas apie tai yra New Yorko valstijos, kur algos turi pirmenybę už visas kitas skolas, kuomet priėmėjas (receiver) yra paskirtas.

Illinois valstijoje algos uždirtos bėgyje trijų mėnesių prieš nubankrutijimą turi pirmenybę. New Jersey algos uždirtos bėgyje dviejų mėnesių, Wisconsin bėgyje šešių mėnesių, Massachusetts ir Iowa algos iš nevirš \$100 turi pirmenybę. Kad nors vietinės reguliacijos mainosi, bet remiasi ant tų pačių principų, tai yra, kuomet biznis nusibankrutija, algos uždirtos prieš pat nubankrutijimą, turi visų pirmiausia būti užmokėtos.

Bankrotų atsitikimai spręsti federaliuose teismuose. Po federaliais įstatymais, algos, neviršijant \$300, kiekvienam darbininkui, turi pirmenybę. Ir toliau, kuomet bankroto atsitikimai užbaigtas ir asmuo arba firma paliuosuota nuo tolesnio atsakomumo, vistiek jie turi užmokėti algas, kurios priklauso darbininkams, jeigu uždirtos į tris mėnesius prieš bankrotavimo deklaraciją.

Kuomet darbdavys negali išpildyti visus uždavinius ir perduoda jo turtą kreditoriams, toki perdavimai papuola po valstijų teismų jurisdikcija. Valstijų darbo įstatymai irgi pripažįsta algų reikalavimų pirmenybę.

Kuomet asmuo arba firma paduoda bankroto peticiją ir nemoka algas, tai darbininkas turi sužinoti, kas yra priėmėju ir jam paduoti reikalavimą algų užmokėti. Tai yra pranešimas apie darbininkui priklausančias algas, kaip ir pirmenybę prieš kitus kreditorius.

Ir jeigu darbdavys perduoda jo biznį kreditoriams, tai darbininkas vistiek turi algos išmokėjimui paduoti reikalavimą.

Bet bankroto atsitikimuose arba biznio perdavimuose darbininkas turi laukti, kol turtas bus dalinamas.

Zmogus korporacijos pasamdymas, turi atsiminti, kad jo algos nepriklauso nuo tos korporacijos aficierių — prezidento, iždininko arba vedėjo; nes legalūs jie irgi yra korporacijos darbininkai. FLIS.

Gražusis Venecijos miestas, Italijoje, pastatytas ant 117 mažų salų, tarp kurių iškasti kanalai. Salos sujungtos 350 tiltais. Dabar baigtas statyti didelis tiltas, kuris jungia Venecijos miestą su žemynu.

LRKSA. NARIŲ DOMEI

L. R. K. S. A. ŽENKLELIAI IR ZIEDAI

Jei nori, kad mūsų brangi organizacija augtų nariams ir juose bujotų fraternalizmo dvasia, tai geriausias būdas to atsiekti nešiojant šios organizacijos ženklelius arba žiedus. Jei kuris narys — dar neturi minėtų ženklelių, tai privalėtų įsigyti. Kainos yra sekamos:

- LRKSA moteriškos sagutės \$1.50
- LRKSA moteriškos spilkutės 1.00
- LRKSA vyriškos spilkos... 1.50
- LRKSA vyriškos spilkos... 1.00
- LRKSA žiedai 10 karatų... 7.50

Reikalaujami ženklelių ir žiedų kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJA

73 E. South St., P. O. Box 421, Wilkes-Barre, Pa.

SVEIKATOS SKYRIUS

Šį Skyrių Tvarko ir Prižiūri
AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJA

RUDUO IR MŪSŲ SVEIKATA

Raso DR. K. DRANGELIS, D. D. S.
Chicago, Illinois

Jau krinta auksiniai medžių lapai. Darželiuose nuvyto daugelis gražių gėlių. Patrupėjo dienos. Ruduo kaip čia.

Gražioji balsų ir spalvų harmonija laipsniškai užleidžia vietą Zephyro tragikomedijai.

Drėgnas ir aštrus vėjas su purto medžių šakas ir šiurpulių pereina žmogaus kūną. Girdisi abiejų dejavimai.

Su saulės spindulių šiluma nyksta ir gyvybę tveriančioji jėga; kūno atsparumas.

Visoje gamtoje, drauge ir žmogaus kūne, vyksta svarbi atmaina. Tai kova elementų!

Šią kovą elementų kovą, žūt-būt, nusistatė žmogus laimėti. Jo protavimas, jo darbštumas, jausmas geresnio rytojaus ateina jo pagalbai.

Daugelis paukščių išlekia iš šiltesnių kraštų; kiti palieka žiemavoti. Keturkojai augina storesnį ir šiltesnį šerių bei vilnos kailį.

Žmogus ieško pastogės ir šiltesnio drabužio.

Vieni prisiglaudžia savo namuose. Kitus nugabena į ligonines. Nemenką skaičių sušelpia prieglaudos. Aukštos ir storos kalėjimų sienos atskiria gan daug nuo laimingesniųjų. Valstybių silpnapročių ir bepročių namuose globojama būriai piliečių. Jaunuoliams reformatojos apsvirtę darbai. Net valstybės elektros kėdė ima daugiau kaitinti. Tai vis kova elementų! Tai mūsų bendrosios sveikatos ruduo!

Ir rudens išvakarėse mes rasime daug nelaimingų. Vasaros šiluma su lapočių aroma tartum kokių balsamų gaivina žmogaus kūną. Užsnūsta parazitai; išnyksta opios kūno vietos; žmogus savęs nejaucia. Jog taip ir turėtų būt. Tik tuomet žmogus

yra sveikas, kuomet jis savęs nejaucia.

Drėgnas oras, aštrus vėjas, vienu žodžiu, ruduo sukelia žmogaus kūne visą armiją priešų. Tai šonas skauda, tai gerklė idega, tai čia, tai ten nudiegia; prakiuręs dantys ima gelti; rytmetį atsikeli su ištinusiu veidu; vienur, kitur iš po pripuvusių žandakaulių šaknų ima alimėti. Visokios nelaimės žmogaus sveikatą apsėda. O tai dedasi taip dėlto, kad žmogaus kūne jau nuo senai yra suvyti parazitai ir jų perų lizdai. Ruduo juos pakiršina, sududina.

Liguista sveikata, manoma, yra priežastimi viso blogo. O prieš blogą reikia kovoti. Tinkamiausia kova prieš blogą, tai gelbėjimas sveikatai. Pozityvis darbas yra visuomet malonesnis, negu negatyvis. Tai yra, smagiau statyti, negu griauti.

Sveikatą reikia auklėti — kaip sodininkas medžius, kaip bitininkas bites. Laukinė gėlė ir audras pergyvena, o miesto gėlynas visuomet mizernas — pražydo ir tuoj nuvyto. Taip yra su mūsų miestelėnų sveikata. Tai tinkamiausiai įrodo akmeniniai antkapiai.

Ant laimės miestelėnui poranka yra daktaro pagalba. Ja ir reikėtų kuo dažniau naudotis kiek galint anksčiau stoti į kovą, tai tik tada ją laimėsime. Jei verta eiti į kovą, tai tik kad ją laimėti. Palaikymui sveiko kūno ir proto kova yra kilni.

Organizuotą kovą dėl lietuvių bendrosios sveikatos Amerikos Lietuvių Daktarų Draugija vedė ir dabar sėkmingai veda radio kalbomis, laikraščiuose straipsniais ir taip vadinamosios Sveikatos Savaitėmis — paskaitomis. Žmonių patyrimas parodė, kad yra pigiau sveiku pasilaikyti, negu sirgti. Bandykime.

Gamtos Dovana LUCKIES RŪKYTOJAMS

Copyright, 1932, The American Tobacco Co.

VISUOMET, puikiausias tabakas
VISUOMET, puikiausias apdūrbimas
VISUOMET, Luckies patenkina!

Derliaus Grietinė

Neatsitiktinai Luckies traukiasi taip lengvai, dega taip vienodai. Kadangi kiekvienas Lucky yra pilnai prikimštas — pripildytas iki galo saldžiu, prinokusiu, švelniu, turku ir naminiu tabaku. Apvalūs, kieti — be liuosų galų. Štai kodėl Luckies yra taip švelnus.

"it's toasted"

DĖL CERKLĖS APSAUGOS — DĖL GERESNIO SKONIO

LIETUVOS ŽINIOS

PENSIJŲ MOKĖJIMAS ŠIAIS METAIS

Per šių metų pirmą pusmetį iš pensijų fondo ir iš valstybės išdo buvo išmokėta 2,500,000 litų pensijų ir pašalpų. Palyginus su tuo pačiu laikotarpiu pereinusių metų, šiemet pensijų mokėjimas padidėjo maždaug 200,000 litų. Išmokėjimas padidėjo dėl to, kad padidėjo pensijų gaunančių žmonių skaičius.

Pensijų ir pašalpų fondas per tą patį laiką pajamų turėjo 2,700,000 litų. Fondo lėšos tuo tarpu siekia 24,700,000 litų. Pensijos yra duodamos išbuvusiesiems tam tikrą laiką valstybės tarnyboje, nukentėjusiems karuose dėl Lietuvos nepriklausomybės, pasižymėjusiems ir pasidarbuavusiems lietuvių tautai žmonėms.

LIETUVOS GIPSAS MAŽAI DAR IŠNAU-DOJAMAS

Lietuvoje nėra nei aukso, nei sidabro nei kiti metalai, tačiau yra mineralinių turtų, kurių tarpe žymią vietą užima gipsas. Gipso kalnai randasi šiaurinėje Lietuvos dalyje, netoli Biržų miesto. Jų iš žemės kyšanti dalis apima 15 hektarų, tačiau žeme pridengti sluoksniai nusitęsia į visas puses po keletą kilometrų.

Koksai yra gipso sluoksnių storumas nėra dar žinios, tačiau tenka manyti, kad jie nėra ploni. Žinovu nuomone, gipso išteklių yra gana gausūs. Jį eksploatuojant, užtektų ilgą laiką

ne tik vidaus reikalams, bet galima būtų dargi gerus kiekius ir eksportuoti.

Šis gamtos turtas bet gi nėra dar tinkamai išnaudojamas. Gipso pramonė Lietuvoje nėra dar išsivysčiusi. Tiesa, veikia Kaune ir Panevėžyje pora fabrikėlių, kuriuose gipsas yra malamas, tačiau jie tokie maži, kad didesnės reikšmės krašto pramonėje neturi.

Paskutiniu metu anglai susidomėjo Lietuvos gipsu. Jie rengia statyti didelį gipso fabriką ir apdirbtą gipsą eksportuoti į užsienius. Žinoma, keleriopai būtų daugiau naudos, jei gipso fabriką statytų ne anglai, o mes patys. Bet čia vis ta "maža" kliūtis — litų trūksta... Tsb.

Atvažiuoja Amerikon Rašytojas Arėjas Vitkauskas

Iš Kauno, Lietuvos Žurnalistų Sąjungos narys, pamatyti Čikagos parodą ir susipažinti su Amerikos lietuvių gyvenimu, kurį pažįsta iš Amerikos lietuvių laikraščių, kuriuos skaito ir rašo jiems nuo Lietuvos nepriklausomybės pradžios.

Amerikoje Arėjas Vitkauskas nori kiek galima daugiau pamatyti lietuvių ir visą gyvenimą, ir rašys Amerikos lietuvių ir Lietuvos laikraščiams, kaip visuomet. Su savimi Arėjas Vitkauskas vežasi paruoštą spaudai apysakų knygą, vardu: "Mergaitė prie gėdos stulpo" (nespėjo Lietuvoje išleisti), taip pat turi daug apysakų, eilių ir ki-

tokių raštų, kuriuos spausdins būdamas Amerikoje.

LONDONAS, ANGLIJA

Lietuvių klubas nekaip gyvuoja. Vietos klebonas kun. Vl. Mažonas dažnai ragina lietuvius rašyti ir narių skaitlių klubo palaikymui. Kaip kurie iš mūsų sako, kam, girdi, to klubo reikia. Tačiau mano manymu klubas užsilaiyks ir neprisieis likviduoti.

Šį metą jau keli lietuviai mirė. Lietuvių skaitlius mažėja. Perna kai kurios organizacijos draugijos susilpnėjo. Galijotas

IVAIRENYBĖS

Kiniečiai paprastai laikomi labai mandagūs. Štai viena Pekino laikraščio redakcija, gražindama jai netinkamą raštą, savo bendradarbiui taip rašo: "Garsingiausias saulės ir mėnulio broli! Aš tavo tarnas krentu prie tavo kojų. Bučiuodamas žemę prie tavo kojų, prašau leisti kalbėti ir gyventi man. Nežemiškai garbingas tavo rankraštis apšvietė mūsų tamsias akis, sutekdamas joms malonės skaityti jį. Jeigu aš išdrįčiau tokį vertingą raštą atspausdinti mūsų laikraštyje, tai aukščiausias įkvėpėjas įsakytu, kad tavo kūrinyms visuomet turi būti pavyzdys ir kad aš niekuomet daugiau nedrįsčiau spausdinti, kas būtų žemesnio už jį. O aš iš savo literatūrinio patyrimo žinau, kad tokie literatūros perlai pasitaiko per dešimt tūkstančių metų tik vieną kartą. Lenkdamasis prie tavo kojų, tavo tarnas, redaktorius Y."

20 metų vengrų šokikė kreipėsi į Andoros respublikos se-

niūnus su gana netikėtu pasiūlymu: išrinkite ją prezidentu.

Pasikalbėjime su žurnalais gražuolė paaikšino:

Jeigu išrinkti jie mane, tai aš galėsiu patraukti didelį kiekį turistų Andoron ir tas sustiprins ekonominę respublikos padėtį. Esu tikra, kad daug žmonių atvažiuos pažiūrėti krašto, kur prezidentu išrinkta jauna moteris... Jokios algos man nereikia nustatyti. Man pakanka, kad jie mokėtų 20 procentų nuo tuo sumų, kurios įplauks turistų padidėjimo dėka.

Smarkiausiai auga žmogus pirmajais gyvenimo metais. Per pirmuosius metus vaikas paauga 20 centimetru, o trejų metų vaikas turi pusę to ūgio, kurį turės suaugęs. Nuo 5 ligi 16 metų žmogus auga vidutiniškai po 5 centimetrus kasmet, o po 16 — 3 centimetrus, o nuo 18 ligi 20 metų — tik po 2 centimetrus. Sulaukęs 25 metų žmogus yra visai suaugęs, o po 30 metų augimas visiškai sustoja. Įdomu yra, kad iš ryto žmogus būna beveik 2 centimetrais didesnis, negu vakare. Mat, per dieną žmogus taip sakant "susikrato."

Nesenai į Londoną grįžo iš Afrikos moksliska anglų ekspedicija, kuri bemaž metus laiko tyrinėjo Kamerūno, vakarų Afrikos, miškų gyvenimą. Ekspedicija parsigabeno apie 1,400 žinduolių, 156 įvairių klasių bei grupių, tūkstančius žurkių, varlių, vorų, gyvačių, vabzdžių ir tt. Tarp pargabentų Afrikos gyvių yra daug keistų, mažai žinomų ir ištirtų egzempliorių. Pavyzdžiui, ekspedicija sugavo keletą varlių, kurių kūnas apaugęs tankiais plaukais ir ant

kojų užaugę aštrūs nagai. Toliau sugauta didelė vandeninė pelė, kuri mokslininkų buvo laikoma jau senai išnykusia; sparnuota voverė, kuri kaip paukštis skraido ant medžių ir daug kitų retų gyvių. Ekspedicijai Afrikos teko nugalėti daug sunkumų. Kartą keli ekspedicijos nariai buvo paklydę miškų tankumnyuose ir vos neužuvo. Tik išgirdę negrų būgno garsus, jie surado kelią ir negrų kaimą ir tuo būdu išsigelbėjo.

Štutgarto gamtos muzėjaus direktorius Rauteris pradėjo rašymą patefono plokštelėse paukščių balsų. Šiuo laiku toji įstaiga vienintelė pasauly, turinti plokštelių, įdainuotų 35 įvairių paukščių veislių.

Paukščių dainavimo užrašymas pareikalavo didelio kantrumo, nes reikėjo laukti atitinkamo laiko, o atskirais atsitikimais ir iššaukti paukšt' dainuoti. Pasirodė, kad kai kuris triukšmas teikia norą aukščiui dainuoti; ypač į juos veikia rašomosios mašinėlės stukšėjimas! Taip pat veikia monotoniškas lašo kritimas kibiran. Raktų ryšulys erzina juos garsiai dainuoti.

Pietų Afrikos paskutiniaisiais metais labai sumažėjo didžiųjų gyvačių skaičius. Šitų roplių nykimo kaltininkas yra Paryžiaus madų kūrėjas. Mat, paskutiniu laiku gyvačių bei kitų roplių oda yra labai didelė madoj. Iš jos gaminami moterų bateliai, rankinukai ir kiti daiktai. Užtat gyvačių odų pareikalavimas yra labai didelis. Gyvačių medžiotojai nesugeba jų pristatyti tiek, kiek reikalinga šios pramonės reikalams.

JUOKAI

Musulini Irgi Plojo

Vieną kartą Italijos dučė niekam nežinant ir niekeno nepastebėtas nuėjo į kinematografą. Kada buvo rodoma kronika, be kitko ekrane pasirodė kažkokios iškilmės ir Musolini. Pamatę italai savo vadą tuojau pradėjo rankomis ploti ir šaukti:

— E viva dučė!
Be abejo, Musolini tylėjo.
Vienas žmogus, sėdėdamas šalia Italijos valdovo, kumstelėjo jam į pašoną, sakydamas:
— Plok ir tamsta. Aš pats esu juo priešas, bet ką padarysi — reikia ploti.
Musolini irgi pradėjo ploti.

Po Egzaminu

— Kaipgi sekėsi tau kvotimai, Petrai? — klausia dėdė savo giminaičio. — Ar gerai pasibaigė.
— Puikiai, dėdė! Visiems mokytojams pageidaujant, turėsiu dar vieną kartą pakartoti...

NAUJI RAŠTAI

(Atsiųsti paminėti)

"TRUMPA ŠV. SENOJO IR NAUJOJO ISTATYMO ISTORIJA." Parašė pralotas Tomas Kavaliauskas. Iš 32-ros laidos išvertė Sofija Dabušenė. Šv. Kazimiero dr-jos leidinys Nr. 572. Kaunas, 1933 m.

KAS VALDO RUSIJĄ

Vokiečių spaudos žiniomis, paskutiniu laiku Sovietų Rusijos vyriausybėje yra 503 aukštieji komisarai, iš kurių 406 žydai.

WORCESTER, MASS.

Gėlių Diena

Labdarių draugijos metinė gėlių diena bus spalių 14-tą. Todėl Labdarių dr-ja kviečia visus lietuvius tą dieną pasidarbauti. Kurie gali eiti pardavinėti gėles, kurie negali — prisidėkite su auka.

Sekantį sekmadienį, t. y. spalių 15-tą bus renkama aukos šv. Kazimiero bažnyčioj. Taigi, kurie neturės progos aukoti šekntadienį, galės suteikti auką bažnyčioje.

Penkntadienio vakare bažnytinėje salėje bus išduota dėžutės ir gėlės tiems, kurie eis pardavinėti gėles.

Nuosirdžiai kviečiam prie kilnaus darbo.

Labdarių Komitetas

WYOMING KLONIO ARTISTŲ GRUPĖS MARŠRUTAS

Šeštadienį, spalių 14, Miners Mills, Pa., bažnytinėje svietainėje. Rengia L. R. K. S. A. 25 kp.

Sekmdienį, spalių 15, Luzerne, Pa., Ideal Ballroom, 80 Main Street. Rengia LRKSA. 25-ta kuopa.

Pirmadienį, spalių 16, Minersville, Pa., bažnytinėje svietainėje. Rengia Šv. Pranciškaus parapija.

Antradienį, spalių 17, Pittston, Pa., Casino Ballroom, 93 N. Main St. Rengia LRKSA. 183 kuopa.

Ketvirtadienį, spalių 19, Scranton, Pa., Washington Hall, N. Main Ave. Rengia Šv. Mykolo parapijos švento Vardo draugija.

Šeštadienį, spalių 21, Binghamton, N. Y., Lietuvių Svietainėje, 315 Clinton St. Rengia SLA. 50 kuopa.

Sekmdienį, spalių 22, Hazleton, Pa., American Legion svietainėje, W. Broad St. Rengia LRKSA. 90 kuopa.

Sekmdienį, lapkričio 5, Baltimore, Md., bažnytinėje svietainėje, dalyvauja Šv. Alfonso parapijos choro vakare.

LIETUVIŠKI BONAI

Mes mokame aukščiausias marketo kainas. Neparduok pirm negu pasiteiraisit pas mus. Rašykite:

KURT H. SCHURIG & CO.

50 Broadway New York

LIETUVA

Reguliarai Išplaukiami Smagi Kelionė Žemos Kainos

DU KALĖDŲ ŠVENČIŲ IŠPLAUKIMAI

"United States" Lapkričio 25 "Frederik VII" Gruodžio 9

Išplaukimų surašą 1934 metams, kainas ir kitas informacijas suteikia agentai arba ofisas

SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE

27 Whitehall St., New York

A. L. R. K. VARGONINKŲ SAĞ-GOS VALDYBA

Pirmininkas — Vl. Daukša, 4513 S. Wood St., Chicago, Ill.
 Vice Pirm. — A. Stanšauskas, 159 New York Ave., Newark, N. J.
 Dvasios Vadas—Kun. J. Simonaitis, 211 Ripley Pl., Elizabeth, N. J.
 Knygius — J. Banys, Thompson, Conn.
 Iždininkas — B. Janušauskas, 2259 W. 107th St., Chicago, Ill.
 Raštininkas — J. Brundza, 182vHigh St., Brooklyn, N. Y.

NUGA-TONE SUSTIPRINA ORGANUS

Jeigu jūsų organai silpni ir jls jaučiate senu, priimkite NUGA-TONE — tą pastebėtiną vaistą, kuris padarė stebuklus dėl milijonų moterų ir vyrų per paskutinius 45 metus. NUGA-TONE priduoja naujos stekatos ir sustiprina nusilpnėjusius organus.

NUGA-TONE yra vaistas, kurį kiekvienas nusilpnėjęs arba liguistas asmuo turėtų vartoti. Jie padarys kiekvieną sveiku ir tvirtu. Parsiduoda visose vaistinėse. Nepriimkite pavaduotojų, nes joks kitas vaistas nepavaduos NUGA-TONE.

Skelbimai

Nr. 1.

Aš, Jonas Tamsa, paieškau savo žmonos. Noriu žinoti kaip toli nuo manęs jina! pabėgo. Jei netoli, tai aš bėgsiu toliau...

Nr. 2.

Jauna našlė vedybi tikslu ieško vyro, kuris turi būti ištobulintas, nes jei abu gersim, nebus kam rūpintis šeima.

Nuo Reumatiškų Skausmų

Reumatiškų skausmų kentėjimui yra greitai palengvinami vidininiu šėymu geliančiu vėtu su ANCHOR Pain-Expelleriu. Kai tik ištriniate skaudamus vietas šiuo patikėtiniu vaistu, tuojau jausite malonią šilumą, kas lėdys, kad Pain-Expelleris dirba savo darbą.

Nesikankinkite, kuomet Pain-Expelleris nuagai skausmu, tokiu pastebėjimu greitumui. Visose vaistinėse kainu 30c. ir 70c.—skirtingo didumo bonketės. Tikrai tikrasis tūri Inkaru vaistaženklį.

PAIN-EXPELLER

NEW YORK-KLAIPEDA

PER GÖTHEBURGA SVĖDIJA

SVĖDU AMERIKOS LINIJA

"BALTASIS SVĖDU LAIVYNAS"

Greita kelionė į Lietuvą per Švediją. Laivai išplaukia iš New Yorko Pier 97, gale W. 57th St.

Kungsholm ..... Spalių 24
 Drottningholm ..... Spalių 31
 * Drottningholm ..... Lapkričio 29
 * Gripsholm ..... Gruodžio 9

* Kalėdų Ekskursija į Lietuvą

Dideli balti ir gulbės laivai. Erdvūs ir gerai ventiliuoti kambariai. Kelionė: judomi paveikslai, koncertai ir šokiai. Keliaujant "Baltuoju Svėdu Laivynu," kelionė būna praturpama.

Kreipkitės į vietinį agentą, arba:

Swedish American Line
 21 STATE ST., NEW YORK, N. Y.

KORESPONDENCIJOS

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO AMERIKOJE

WATERBURY, CONN.

Vilniaus gedulo paminėjimas

Spalių 9 (Vilniaus grobimo 15 metų sukaktuvėse) įvyko gražus teatrėlis su koncertu ir prakalbonėmis. Priešaky tos visos programos buvo gerb. kompozitorius Aleksis. Jam labai rūpi Vilnius ir jįsai veikia kuo artimiausiai su vietine Vilniui Va duoti Sąjunga.

Atsilankė labai daug žmonių ir daug pasų bei tikiųjų išparduota.

Komisija, kuri daugiausiai prisidėjo ir darbovos, kad Waterbury toji šventė nusisektų, buvo iš šių asmenų: Mariutė Kašėtaitė, Antanas Šambaris, Juozas Bernotas, Petras Liubinas, K. Jesaitienė, Ona Radzevičienė, Petras Jokubauskas, Ona Girdžiūskienė, Ona Norbutienė, Simonas Cibulskis ir pats komp. Aleksis.

Reikia padėkoti tokiems broliams ir sesutėms lietuviams, kurie lietuvikai-patriotiškai ir krikščioniškai atjaučia Vilniaus reikalams.

Koncertas buvo labai gražus ir įspūdingas. Gražiai buvo išlavintas visas choras, taip ir pavieniai balsai labai gražiai nuaidėjo. Tai gerb. dainininkai gerb. Antanas Radvila, Bronė Želioniūtė, Marcelė Andrikiūtė, Norbertas Aleksis ir kiti. Pats teatras labai gyvas ir gražus... tik trūksta jam užvardinimo. Vaidino šie asmenys: Bronė Želioniūtė, Adelė Liutkiūtė, Marcelė Andrikiūtė, Marė Adomaičiūtė, Norbertas Aleksis, Juozas Marcellynas, Petras Lazauskas ir Antanas Radvila.

Buvo ir prakalbų. Prakalbas sakė gerbiamieji kunigai Ambrozas iš Hartfordo, gerb. vietinis klebonas kunigas Juozas J. Valantiejus, kunigai Ražaitis, Krupas ir Gauronskas. Kalbėjo ir jašauliniai, kaip tai aldermonas Bendleris, dr. Aukštakalnis ir kiti.

Rūtos dr-jos riešutų balius

Pereitą šeštadienį šv. Juozapo parapijos naujoje salėje įvyko likrai gražus vakaras, būtent, Rūtos dr-jos riešutų balius su card party. Salė buvo pilna žmonių. Buvo ir svetimtaučių. Buvo lietuviško alaus "Cremo" iš New Britain, taip pat įvairių užkandžių. Gerb. klebonas ir Rūtos dr-ja labai dėkinga visiems už skaitlingą atsilankymą ir parėmimą jų vakarėlio. Buvo ir dovanų geriausiems kortotėjams.

Lukšio paveikslai

Spalių 3 ir 4 dienomis vakarais C. G. Lukšis rodė naujus ir pagerintus lietuviškus judamuosius paveikslus. Abu vakaru žmonių lankėsi pilna milžiniška salė. Rodė Sharkey, lakūnus Darių-Girėną, kaip jiedu išvažiavo, jų laidotuves Kaune, jų motiną, gimines ir tt.; piknykus po visą Ameriką; Pasaulinę Parodą Chicagoj; vaizdus iš Lietuvos, vienu žodžiu, geriausius lietuviškus paveikslus, kurie iki šiol buvo galima matyti.

Laidotuvės

Šiomis dienomis mirė graži ir praktini lietuvaitė, p-lė Natalija Jeruševičiūtė iš Waterbury. Ji buvo susirgusi ir kiek laiko išbuvo Meriden'e ligoninėje. Visi ją mylėjo. Graudu ir kartu gražu buvo matyti bažnyčioje, kaip Marijos vaikeliai ir jos draugai-ės iš mokyklos dienų ėjo bendrai prie Šv. Komunijos. Tai garbė pačiai Natalijai, kuri tikrai užsipelnė tokias saunias laidotuves.

Iškilmingas mišias atlaikė pats gerb. klebonas. Prie šoninių altorių mišias laikė kunigai Ražaitis ir Karlonas.

Ilsėkis Viešpaty!

Samboriūtės-Marcelyno sutuoktuvės

Šiomis dienomis apšvedė Albinas Marcelynas su p-lė Šamboriūte. Mišias atlaikė kun. J. Valantiejus, asistuojant kunigams Kripui ir Ražaičiui.

Abu jaunavedžiai buvo labai prisirišę prie vyčių ir choro.

Nauji bowling rateliai

Pereitą sekmadienį du nauji bowling rateliai pradėjo savo sezoną. Tai Vyčių 7 kuopa ir studentų 8 kuopa.

Šiomis dienomis pasisevičė grįžo į St. Louis gerb. Dvileškiai. Ten p. Dvileškis turi aukštą vietą.

Kunigas Benediktas F. Gauronskas šiomis dienomis dalyvavo Katalikų Meilės Seime, Hotel Waldorff-Astoria, New York.

Rinkimai Waterbury

Šiomis dienomis Waterbury įvyko miesto majoro ir jo štabo rinkimai. Senasis majoras Frank Hayes vėl didžiausia dauguma balsų išlaimėjo. Tai buvo demokratų laimėjimas. Ir mes lietuviai galime džiaugtis, nes tarpe jų buvo išrinktas ir miesto valdybą ir vienas lietuvis, būtent, aldermonas Bendleris.

Jonas W. Bendleris

J. W. B. jau trečią kartą išlaimėjo miesto valdyboje rinkimus. Jau penkti metai, kaip jis užima aldermono vietą. Jisai daug padėjo Waterbury'o lietuviams ir darbus surasti ir šiaip jau naudoti jiems neša.

Jisai turi moderniausias vaistinė ir turi lietuvius darbininkus. Patriotiškas ir sąžiningas katalikas. Retas darbas parapijoj, kad jis neprišidėtų. Lietuviai katalikai džiaugiasi juimi ir linki pasiekti net iki majoro.

Jis yra buvęs kariuomenėje karo metu ir daug dirbo medicinos ir sveikatos srityje.

Jo populiariskumą galima spėti iš balsų. Pereitą antradienį balsavimuose majoras gavo iki 18,000 balsų, o jįsai gavo 17,610! Sveikinam!

Reikia neužmiršti ir jo nuolatinio duosumo vyčiams, C. L. C., studentams ir k. Tikrai vertas žmogus!

Šokiai

Šv. Juozapo par. milžiniškoje salėje lapkričio 4 įvyksta Waterbury'o studentų šokiai.

Armistice Day (Taikos Dienoj) lapkričio 11 bus viso Conn. katalikiško-lietuviško jaunimo dr-jų metiniai šokiai šv. Juozapo par. salėje, Waterbury. Jau treči metai, kai tie šokiai būna Waterbury ir visi būna patenkinti.

E. VANDERGRIFT, PA

Rengiamasi į koncertą

Mūsų mieste, lietuvių Šv. Kazimiero parapijoj, nuo daugelio metų klebonauja kun. Joseph Herdegen. Nors jis yra vokietis, bet lietuviškai gražiai kalba ir rašo, ir yra taip persiėmęs lietuviška dvasia, kad jis yra visuomet pasirengęs lietuviams visame kame pagelbėti. Parapijonys už tai jį begalo myli ir gerbia, ir draugiškai jį vadiną: "Father Joseph."

Taigi šis Father Joseph dabar vėl parodė savo prielankumą, užsirašydamas ir finansiniai paremdamas p-lės Mickūnaitės koncertą, kaipo rėmėjas. "Tokią dainininę" tarė jis, "visiškai negaila parenti." Jis ir daugelis jo parapijonų žada važiuoti į Pittsburgh'ą 5 d. lapkričio, kada p-lė Mickūnaitė žada duoti įdomų koncertą.

Nugirdęs

NEW HAVEN, CONN.

A. a. Bolius Vaitkevičius

Mirė rugsėjo 26-tą 8 val. iš ryto. Bolius niekad nesirgo, buvo visad sveikas; dirbo kiekvieną dieną. Pažystamus ir draugus labai nustebino jo mirtis.

Buvo pašarvotas pas p. Joną Mišeikį, šv. Kazimiero parapijos zakristijoną.

Rugsėjo 29 d. palaidotas su šv. mišiomis iš šv. Kazimiero lietuvių bažnyčios.

Kun. V. P. Karkauskas suteikė paskutinį patarnavimą 9 val. ryto.

Bolius buvo geras katalikas ir nesigailėjo savo centų dėl bažnyčios ir kitų gerų katalikiškų daiktų. Kada lietuvių šv. Kazimiero bažnyčia buvo taisoma, tai Bolius paaukavo net \$300.00 už kuriuos įtaisė ant bokšto kryžių.

Velionis buvo nevedęs. J. Mišeikis mirusiam suteikė gražų patarnavimą.

Malonu būtų ir daugiau ką parašyti, bet ant nelaimės nėra ką, kadangi nieko neveikiama.

Oras jau atvėso, vakarai jau pasidarė ilgi, nėra kur išeiti, tai nors dabar pradėkime ir mes ką veikti, krutėti dėl tautos ir bažnyčios. Po visas lietuvių kolonijas platina katalikiška spauda, steigia katalikų studentų kuopas, organizuoja L. R. K. Federacijos skyrius, rūpinas a. a. Darius ir Girėno paminklais, steigia komitetus aukų rinkimui, užperka šv. mišias už jų sielas ir daug kitų naudingų reikalų atlieka, o mūsų kolonijoj tais reikalais niekas nesirūpina.

Užgirskim mūsų Bažnyčios galvos, t. y. Popiežiaus balsą, kuris šaukia visus katalikus prie darbo platint katalikų spaudą.

Vargšas

NEWARK, N. J.

New Jersey's Lietuvių Diena Pavyko

Newarko ir apielinkių veikiantysis Komitetas, pritariant New Jersey's Lietuvių Prekybos Butui, surengė N. J. Lietuvių Dieną Darius-Girėno reikalui ir tai viskas skubiai buvo padaryta.

Orui pasitaikius geram, žmonių privaziavo tiek, kiek niekuomet neteko matyti New Jersey's parengimuose. Komitetas nesitikėjo tokios 2-3 tūkstančių minios, bet negalėjo visiems tinkamai patarnauti, priimti. Programą taigi nebūvo galima pilnai išpildyti, nes tam truputį pakenkė pasižadėję dalyvauti ir nepribuvę, vėlai pribuvę, didelis užsikimšimas dalyviais ir dienos trumpumas, o ypatingai dėl filmavimo ir kalbamuosius lietuviškus paveikslus. Atmetus visus trūkumus, kurių visur ir visuomet yra, sakyta parengimas pilnai yra pavykęs ir davęs apie \$300 pelno.

Kalbėjo: Lindeno ir Elizabeth miesty majorai ir keletas kitų valdininkų, Lietuvos Generalis Konsulas P. Zadeikis, Liet. vicekonsulas P. Daužvardis, Lietuvos Karo Aviacijos leit. P. Naroksis, kun. Ig. Kelmelis, kun. F. M. Kemėšis, Dr. J. J. Kralikas, V. W. Ambrazevičius, A. S. Trečiokas, J. Ribinskas, J. Paknys, J. Baltrukonis, Ig. Budreckis, J. Valaitis ir J. J. Liudvinaitis. Visi kalbėtojai pasakė atitinkamas kalbas ir suinteresavo klausytojus. Reikia stebėtis, kad Elizabetho miesto majoras yra apsaipazines net su Lietuvos istorija ir labai įvertino Darius-Girėno reikalą, nes per juos net yra pasiuntęs laišką Kauno miesto majorui.

Dainų programą išpildė: Šv. Cecilijos choras iš Newarko, ved. p. A. Stanišausko, šv. Onos

choras iš Jersey City ir Vyrų choras iš Kearny, kuriems vadovavo p. P. Odellis, Lietuvių Tautiškas Benas iš Newarko.

N. J. L. Dienos pajamos \$530.75, išlaidos \$317.01. Pasilikęs pelnas \$203.74. Čia nėra priskaičiuota Darius-Girėno parduotų paveikslų ir aukų pinigai.

Komitetas dėkoja visiems programos dalyviams, chorams ir jų vedėjams pp. Stanšauskui ir Odeliui, visiems kalbėtojams ir darbininkams pp. A. Rauskui, V. Valickui, M. Demskiui, J. Čižauskui, A. Matulevičiui, A. Kukiui, Ig. Dirsai, K. Atučiiui, p. Gudinei, kuri pardavinėjo Darius-Girėno fotografijas, ir kitiems.

Juozas Kralikauskas, pirmin. Simas F. Gudas, išdininkas Paulina Strupienė, raštininkė.

New Jersey's Lietuvių Suvažiavimas

New Jersey's Lietuvių Bendras Komitetas Darius-Girėno reikalui laikytame savo susirinkime liet. šv. Jurgio dr-jos salėje, Newark, spalio mėn. 4-tą dieną, nutarė paskelbti iš savo veikimo apyskaitą, išrinkti laikiną komisiją, pinigus 3 narių vardais padėti į banką ir N. J. Liet. Bendrą Komitetą Darius-Girėno reikalui likviduoti, kad išrinkta laikinoji komisija galėtų sudaryti New Jersey valstijos Lietuvių Darius-Girėno reikalui Bendrą Komitetą.

Laikinoji komisija išrinkta iš sekančių narių: S. F. Gudas (W. Orange), D. Janulis, Irvington, kun. Ig. Kelmelis, J. Kralikauskas (Newarko), J. J. Liudvinaitis (Lindeno), J. Paknys (Kearny) ir A. S. Trečiokas (Newarko).

Sakyta komisija kviečia New Jersey's valstijos lietuvių suvažiavimą, įvyksiantį sekmadienį, gruodžio mėn. 3-čią d., 1933 m., 2-ą val. po pietų, lietuvių šv. Jurgio dr-jos salėje, 180-2 New York Ave., Newark, N. J.

Visos New Jersey valstijos lietuvių organizacijos, pritariančios sakytam suvažiavimui, yra prašomos prisijūti savo įgaliuotus atstovus, vieną nuo organizacijos ir po vieną nuo kiekvieno 50 narių. Laikinoji komisija bandys visas organizacijas pakviesti atitinkamais laiškais, bet jeigu kam dėl kokių nors priežasčių nebus pasiūstas laiškas, tai prašome šį pranešimą laikyti kvietimu ir dalyvauti sakytame suvažiavime.

Pirmiaus daugelis yra prašę ir norėjo gauti Darius-Girėno paveikslus. Dabar sakytus paveikslus mūsų komisija yra gavusi iš Chicago komiteto ir juos galima gauti pas A. S. Trečioką, 197 Adams St., Newark, N. J., ir pas komisijos narius. Gauti už paveikslus pinigai eina Darius-Girėno paminklui statyti fondui.

CHESTER, PA.

Iškilmingas pašventinimas

galutinai užbaigtos Aušros Vartų bažnyčios ir naujo altoriaus įvyks 15-tą dieną šio mėnesio, sekmadienį, 3:45 po pietų. Šventinis Jo Eminencija Kardinolas Dougherty. Dalyvaus visų apielinkės kunigai ir svečiai iš Lietuvos — prelatas Maciejauskas.

MISIJSOS prasidės 23-čią dieną ir baigsis 29 d. šio mėnesio. Pirmą dieną bus vien merginoms ir moterims, antrą — vien bernaičiams ir vyrams. Toliau visiems sykiu. Misijas duos garsumis misijonierius iš Lietuvos kunigas jėzuitas Bružikas, Pamaldos ir pamokslai rytais 8-tą val. ir vakarais 7:30.

Keturiasdešimt valandų atlaikė šiemet prasidės 27-tą dieną

ir baigsis 29-tą šio mėnesio. Pamokslus sakys kun. jėzuitas Bružikas.

Chesteriečius ir apielinkės lietuvius karštai kviečiu ir raginu dalyvauti.

Kun. Emil Paukštis, klebonas

DU BOIS, PA.

Senai jau kas matėsi laikraščiuose apie DuBois. Nėra kam rašyti. Kurie nori ir gali — neturi laiko.

Sekmadienį, spalio 1 dieną, vietinėje šv. Juozapo par. svetainėje buvo gerai surengta graži ir įvairi programa. Ją surengė gerbiamos Seserys Prancišketės, kurios čia mokytojauja, o ją gražiai išpildė šv. Juozapo par. mokyklos mokiniai. Tai buvo mūsų parapijinės mokyklos nauda. Žmonių atsilankė gana didelis skaičius. Laimėta \$45.00.

To vakaro progą panaudota taipgi pagerbimui mūsų mokyklos uolus rėmėjo klebono kun. M. J. Urbono. Jam įteikta keičiatis tinkamų dovanėlių: valyza (suit case) nuo visų mokyklos mokinių; pyragas (cake) nuo mažųjų mokyklos bernaičių; apgykakių (kalnierių) pusė tuzino nuo ministrantų; bireta nuo mokytojų seserų; svederis nuo Rožančiaus draugijos.

Programa visi buvo patenkinti.

Gerb. klebonas padėjo visiems už skaitlingą atsilankymą, gerb. Seserims už programos surengimą, o mokyklos mokiniams už jos išpildymą, taipgi už suteiktas dovanas.

Programa

1. Pasveikinimo daina — visi mokiniai.
2. Pasveikinimo kalba — 10-to skyriaus mokinys J. Andriulionis.
3. Dvasinis buketas — mergaitės.
4. Linkėjimai — ministrantai.
5. Olandiečių šokis — mergaitės.
6. Pikčiurna — komedija.
7. Rudens gėlių šokis — mergaitės.
8. Vakacijos pasibaigė — dialogas.
9. Duonkepiai — bernaičiai.
10. Linksmų žinių garsintojai — bernaičiai.
11. Atėjo mažytės — mergaitės.
12. Lietuva, Tėvynė mūsų — visi mokiniai. DuBoisietis

DAYTON, OHIO

Sidabrinės Sukaktuvės

Rugsėjo 24-tą įvyko Juozo ir Elzbiotos Sinkevičių jų 25 metų apšvedimo (sidabrinės) sukaktuvės.

Celebrantai pradėjo savo sukaktuves šv. Kryžiaus bažnyčioj su šv. mišiomis, kurias atnašavo gerb. klebonas kun. S. Bystras. Susirinkę giminės ir pažystami pripildė pilną bažnyčią ir tos gražios bažnytinės ceremonijos padarė didelį ir gražų išpūdį.

Į namus buvo sukvietusi giminės ir artimi draugai, kuriuos pavažiavo pinigai eina Darius-Girėno paminklui statyti fondui.

A. S. Trečiokas,
 N. J. V. L. L. V. K. Sekr.

CHESTER, PA.

ASMENINIAI VADOVAUJAMA KALĖDINĖ EKSKURSIJA Į LIETUVĄ

Išplauks iš NEW YORKO Populiariais Lloyd Ekspresiniais Garlaiviais

Greičiausia Kelionė į Senąją Tėvynę

SPECIALIAI TRAUKINIAI

stovinti šalimais garlaivio Bremerhavene užtikrina labai patogią kelionę į Lietuvą.

Informacijų klauskite pas vietinius agentus arba

NORTH GERMAN LLOYD
 57 BROADWAY, NEW YORK

karione. Svečiai apdovanojo pp. Sinkevičius gražiomis dovanomis.

Sinkevičiai priklauso prie L. R. K. S. A. 191 kp. Jie išaugino dvi gražias dukreles ir vieną sūnų. Duktė Veronika yra energinga visuomenės darbuotoja ir savo gabumu įsigijo darbą, kaip sekretorė prie County Auditor ir tik yra viena lietuvaitė, kuri tokį darbą turi. Prie parapijos ir draugijų energingai darbuojasi ir niekad neatsisako patarnauti lietuviams, kada kreipiasi su koku nors reikalui. Kita dukrelė Marytė lanko aukštąją mokyklą, o sūnus Juozas jau baigia mokyklą.

Linkime pp. Sinkevičiams ir toliaus laimingo gyvenimo ir džiaugiamės turėdami tokią pavyzdingą šeimyną mūsų tarpe.

Svečias

BROOKLYN, N. Y.

A. L. R. K. Moterų Sąjungos 24-tos kuopos susirinkimas įvyko spalio 2-ą. Atidarė malda pirm. P. Saurusaitienė.

Nutarta rengt Bunco Party parapijos svetainėje spalio 12, 1933 m.

Digrienė ir P. Radzevičienė išdavė raportą iš Federacijos susirinkimo. Apskrities suvažiavimas įvyks Apreiškimio parapijos svetainėje. Apsimė dalyvauti delegatės P. Digrienė, Raubienė, Simaskienė, Vizbarienė.

Išrinkta gausinė dūbtė prie vakarienės kun. J. Balkūno išleisutvių ir kun. P. Lekešio priimtuvų; Radzevičienė, Digrienė, Galeckienė, Simaskienė, Dumblienė, Raubienė, Daubarienė.

Buvo kalbėta apie bazarą, kuris bus mūsų parapijos svetainėje. Prasidės lapkričio 11, 1933 m., tėsis devynis vakarus.

Susirinkimą uždarė malda pirm. P. Saurusaitienė.

Račauskaitė, raštininkė

GREAT NECK, L. I., N. Y.

Šiomis dienomis ši apščiai apgyventa lietuvių kolonija susilaukė naują visuomeninę pagėją asmenyje Vinco Paulionio, kuris atidarė savo vaistinę po No. 440 Middle Neck Rd., Great Neck, L. I., N. Y.

Taip pat galima tikėtis, kad p. Paulionis su savo žmona prisidės ir prie visuomeninio lietuvių veikimo toj gražioj kolonijoj.

Linkime naujam Great Neck'o profesionalui daug pasisekimo ir laimės!

Gerai pažįstas

HARRISON, N. J.

Rugsėjo 16-tą įvyko iškilmingos sutuoktuvės Alesės Ašakūnaitės ir Juozo Smigelskio. 10 val. ryto kleb. kun. Vaiciekaus kas atlaikė šv. mišias ir surišo moterystės sakramentu.

Vestuvės buvo labai didelės. Jaunavedė priklauso prie parapijos choro, buvo solistė, tad šliūbo dienoje choras ją pagerbė giedojimu ir itokiais patarnavimais.

Ten buvus

NORTH GERMAN LLOYD

Informacijų klauskite pas vietinius agentus arba

NORTH GERMAN LLOYD
 57 BROADWAY, NEW YORK

CLEVELANDO ŽINIOS

KAM MUMS PYKTI?

Gyvenant ilgus metus clevelandiečių liet. tarpe, ne kartą teko išgirsti visokių pasigyrimų, nusiskundimų, o kartais net ir pagrasinimų. Bet dėl ko tas viskas tenka išgirsti? Nagi už lietuviškų gražių pavardžių pardavimą bei jų išmainymą.

Pavyzdin, man nepatinka mano tėvų pavardė, ir aš labai noriu ją perkrikštyti į paliokišką, rusišką, hungarišką ar kokią slavokišką. Tuojau nueiname į tam tikras valdžios įstaigas, užsimokame keturis ar kiek dolerių ir jau turime "naują."

Žinoma, mes iš to tuojau pradėdame didžiulius, jog mūsų pavardės nėra daugiau panašios ir lietuviškas. Ir nepoilsame išigijame savyje tokį sąjaušmą, jog mes esame aukštesnės vertės žmonės. Vienok, neužmirštame kartais atsiminę panaudoti ir tas "nabašninkes" liet. pavardes, ypač garbės ieškojime lietuvių tarpe. Tartum, dviejų automobilių savininkas, kuris išgali užlaikyti vieną naują, kitą seną. Kada reikia pasirodyti viešumoje, gražioje dienoje, tai šis savininkas vartoja naują automobilį, bet kada kartais lyja ar sniegi, tai tuomet būna geras ir tas lauzas, kuris pirmiausia stovėdamas kur nors apleistoje vietoje rūdijo. Tas pats yra ir su mumis lietuviams, kurie išmainkaujame tas savo gražias lietuviškas pavardes. Bet kada žmonės juos pradeda vadinti jų "gražiąja" pavarde, tai pradeda pykti, kam jie vadina juos naujomis pavardėmis? Tur būt tokiems žmonėms sąžinė pradeda išmėtinėti, kad jie yra padarę didžiausią klaidą atsižadėję aukščiausio lietuviškos tautybės ženklą — liet. pavardes.

Daug galėčiau apie tai parašyti šiame skyriuje, bet kadangi "Garsas" turi tokį rašėją, kuriam galima sakyti, nėra lygaus Amerikoje, kuris visiems lygiai parodo jų klaidas, ypačingai Amerikos lietuviams, jis ir ši reikalą geriausiai išaiškina. Nuo savęs širdingai patariu visiems gerb. clevelandiečiams lietuviams neapleisti nei vieno straipsnio, kuriuos rašo gerb. "Morkus", tik jis atstovauja garsiojo poeto Adomo Mickevičiaus pasakytus žodžius: "Siek ten, kur žvilgis nepasiekia, laukž

ten, kur protas nepajėgia." Bet gerb. "Morkus" savo plunksnos gabumais toli jau išvelgė ir plačiai jau pasiekė, o kiek jis dar išvelgs ir pasieks, tai iš kalno galima pasakyti ir išskaitliuoti. Taigi daugiau tokių rašytojų, daugiau tokių auksaminčių, kaip gerb. "Morkus!" Gal tik tada mes visi suprastume, kas yra savos tautos mylėjimas, josios kalbos gerbimas ir savųjų pavardžių pardavimas ir mainikavimas. *Senelis*

BALSAVIMŲ PASEKMĖS

Spalių 3 d., Clevelande įvyko balsavimai bei perstatymas kandidatų į miesto majorus ir tarybos narius—konselmanus. Majoro vieton nominacijas laimėjo abiejų partijų žmonės bei kandidatai — demokratų Ray T. Miller, kurį daugiausiai rėmė lietuvių, ir H. Davis — republikonas. *Senelis*

PASTABA

Užpereitame "Garso" numerį, "Clevelando Žinių" skyriuje, tilpo "Senelio Anūko" žinėle, dėl kurios dauguma clevelandiečių užpyko ne tik ant "Senelio Anūko," bet ir ant manęs.

Taigi šiuomi pareiškiu visiems gerbiamiems clevelandiečiams liet. katalikams, kad už tą "Senelio Anūko" žinėle neimu jokios atsakomybės. *J. Sadauskas*

KORESPONDENTAI, LAIKYKITES TEISYBĖS

Rugsėjo 28-tos "Garso" No. 39 tilpo žinia iš Clevelando, pasirašyta "Senelio Anūkas".

Korespondentams vertėtų rašyti dalykus patikrintus, bet neprasimanytus ir neklaidinti skaitytojus. *J. K. Venslovas*

LINKSMAS VAKARAS

Rugsėjo 30-tą C. L. Kultūros Dr-ja turėjo linksmą vakarėlį, vadinamą "Kid's Party." Kadangi buvo tokia partė surengta, tai visas jaunimas atėjo apsirengę kaip maži vaikai ir, žinoma, iš to buvo juokų, ir žaidimas buvo linksmas.

Tas vakarėlis buvo pas draugijos narį V. Viteną, kuris, kaip muzikantas, visus palinksmino gitara, "harmonica," o po to "accordion" leidžiant jaunimą šokt. Iš tikrųjų, p. V. Vitenas su laiku bus puikus artistas, nes tik reikia stebėtis, kaip puikiai atlieka.

Netrukus jaunimas girdi komisiją šaukiant prie skanių užkandžių. Komisija daugiausia pasidarbovo: St. Ivinskaitė, dr-jos fin. rašt., A. Rakauskaitė, dr-jos pirm., ir A. Ošet-skaitė. *E. Vyšniauskaitė*

DARIAUS GIRĖNO GARBEI VAKARAS

Rugsėjo 29 d., Lietuvių sve-tainė, Clevelando lietuviai, bendrai katalikai su tautininkais, surengė Dariaus ir Girėno gar-bei vakarą su įvairia ir gražia programa.

Žmonių prisirinko pilna Lie-tuvių sve-tainė, kas konstatuoja, kad Clevelando lietuviai yra di-deli patriotai ir savo tautos did-vyrių gerbėjai. Teisybė, iš pra-džios, rengėjai ir veikėjai kiek abejojo dėl šio vakaro pasek-mių, kadangi jis buvo skubotai rengiamas ir mažai išgarsin-tas; vienok vakaras pavyko su geriausiomis pasekmėmis.

Programa buvo atidaryta Lie-tuvos Himnu. Scena buvo pa-puošta gana gražiai.

Visi kalbėtojai pasakė gra-žias, patriotiškas ir jausmingas kalbas. Kalbėtojais buvo šie: adv. P. Česnulis, Ona Miheli-chienė, Dr. Matulaitis, Dr. S. Tamošaitis ir P. Muliolis.

Vokalė programą išpildė: dai-nininkas J. Krasnickas, N. Skir-bautas, A. Miliauskaitė ir se-serys Salkiūtės. Vokalės pro-gramos dalyviai užsirekomenda-vo publikoje labai puikiai. Dau-gumai dainininkų pianu akom-panavo p. Vilkelienė. Taip pat buvo padarytas sceniškas vaiz-delis. Tik eilių skaitymas bū-tų geriau tikęs vyriškam bal-sui, negu moteriškam. Tas vaizdelis kiek susilpnino. Bet ir už tai galima duoti kreditas, nes tai buvo sąjaušmo kūrini-lis!

Beje, viena lietuviūtė, K. Ten-nykytė, kuri neseniai yra atvy-kes gerb. Kundrotus paviešėti, pratarė kelis žodžius ir susirin-kusius, kaip Lietuva laidojo sa-vo tautos didvyrius — kapt. S. Darių ir leit. St. Girėną. Ši jaunuolė tuo syk buvo Kaune, kuomet mūsų drašuliai buvo laidojami. P-lės K. Tennykytės žmonės labai įdomiai išklauso ir ją apdovanojo katutėmis už to-kias žineles.

Aukų Dariaus-Girėno pamink-lui surinkta \$49.00. Taip pat šia-me vakare buvo parduvinėjami jų paveikslai, kurių žmonės ne-mažai pasipirko. Visos aukos bus pasiūstos vyriausiam Da-rius-Girėno paminklo statymo komitetui, Chicago, Ill.

Vakaro vedėju buvo Jonas Ja-rus.

Aukujo:

E. Grigiūtė	\$5.00
C. L. M. Ratelis	5.00
P. \$1.00:	P. Muliolis, adv. P. Česnulis, A. Ivinskas, C. Petrakis, M. Budziene, A. Čiutela, C. Glugo-dienė, K. Lee, V. Papinskas, P. Vištartas, J. Šukys, Z. Amšiejienė, J. Samas, J. Linčevičius, J. Cesnius, J. Dovydavičius, Dr. S. Tamošaitis, J. Miliauskas, J. Salaševičius, A. Praškevičius, J. Vilčinskas, J. Miš-čikas, J. Urbšaitis, M. Vaižnužis, J. Jarus, J. Martus; J. Sadauskas, O. Danusis ir G. Zalvis po 50c.

Viso su smulkiais surinkta aukų \$49.00. Visiems aukoto-jams nuosirdžiai acū!

UŽSIPRENUMERAVO "GARSĄ"

Ir vėl "Garsas" gavo du nau-ju skaitytoju ant išilgų metų. Šiedu nauju "Garso" skaitytoju yra plačiai žinomu visiems cle-velandiečiams lietuviams; vie-nas, kaip įžymus lietuviškų žai-dimų vadas — Ignas Visockas, o antras, tai p-nia P. Vaičiū-nienė, viena iš veikiausių ir darbščiausių naujos parapijos moterų veikėjų. Sveikiname abu nauju "Garso" skaitytoju ir jojo rėmėjū!

ŠV. JURGIO PARAPIJOS BAZARAS

Šiemet parapijos metinis ba-zaras prasidės spalį 29, tęsis visą savaitę ir baigsis lapkričio 5, vakare. Įvairios komisijos darbuojasi: vieni renka aukas, dovanas, kiti paravinėja laimė-jimo tikietus. Laikė bazarą ren-giami įvairūs vakarai. Spalių 31 bus "Halloween nite." Bus didelis maskaradų balius. Apie kitus vakarus bus pranešta vė-liau. *J. K. V.*

SV. JURGIO PARAPIJOS JAUNIMAS RENGIA VAKARĄ

Koks mėnesis atgal buvo per-organizuotas Šv. Jurgio parapi-jos sporto klubas ir šv. Jurgio par. jaunimo klubas.

Pirmas šio klubo vakaras į-vyks spalį 19, parapijos sve-tainė. Yra rengiama card party su šokiais. Komisija tikisi, kad bus sekminga. Kviečia visus lie-tuvius ir tą vakarą. *J. K. V.*

NAUJAS CLEVELANDO SYMFONIJOS VADAS

Šį rudenį Clevelando Symfo-nija susilaukė naujo vado, ypa-tuote Arturo Rodzinskio, lenko. Jis užima vietą Sokolovo, kuris pastatė minėtąją Symfoniją ei-lėnsna kitų garsių pasaulio sym-fonijų. Sokolovas ją vedė per apie penkiolį metų.

Lietuviai dažnai nusiskundžia, kad reikia mokėti \$3.00 ir vaka-rą šokių orkestros muzikantui. Žinoma, muzikantas muzikantui neįlygu, bet ką mūsų samdyto-jai pasakytų, jeigu reikėtų mo-kėti \$75,000.00 ir metus, kaip gauna Artur Rodzinskis? *Rap.*

ISVAŽIAVIMAS

Spalių 1-mą d. Puritas Spring Park buvo visų tautų šokis. Taipgi ir mūsų (C. L. Kultūros) draugijos nariai dalyvavo tuose šokiuose, būtent: Ig. Visockis šokių vedėjas, A. Rakauskaitė — dr-jos pirm., V. Vitenas, A. Ošet-skaitė, Dom. Rakauskas, L. Palaimitė, J. Ošetksas, M. Tranauskas.

Šokiaus grojo J. Rakauskas savo kostantinka. *E. Vyšniauskaitė*

TRUMPA VEIKIMO APŽVALGA

Dainos, ristynės, partės, pagerbimai

Kas sužadina krūtine, Jei ne dainos Lietuvos; Kas duod spēką begalinę Dėl nuvargusios sielos?

Tai dainelės, tai dainelės Dėl mūsų džiaugsmą tokį duod, Kaip lietuviškos panelės, Kada širdį atiduod.

Nuo 1912 iki 1928 m. Cle-velando dainos perijodas. Kas ne-pamena tų laikų, kuomet mūsų jaunimas skaitlingai rinkdavosi į dainų praktikas Povylausko svetainėje? Arba kas nepamena tų iškilmingų vakarų su teat-rais ir dainomis E. 9 gatvės Germania svetainėje, arba E. 55 gatvės German Turnverein, kur lietuvių rinkdavosi, kaip į atilaidus? Tai buvo mūsų dai-nos aukščiausiame laipsnyje žy-dėjimas.

Jaunimas, nepaisant, kaip sun-čiai nusidirbes per išties ilgą valandų sunkaus darbo dieną, linksmas rinkdavosi į Povylaus-ko svetainę, E. 25 ir St. Clair gatvė, kad išmokus naujų dai-nų papuošimui kokios-nors drau-gijos vakaro programos; kad pa-simačius su savo meiluže arba meilužiu, kad pažaidus "Dėdė gurguliuo," "Aguonėlė," arba šiaip lietuvišką ratą. Štai cilės atvaizduojančios mūsų jaunimo veikimą:

Kas uždegė tavo tą jauną krūtine, Kad motė, tėvelį palikus eini, Kur šauk praklinioji dainelė aukšne? Ir ką ten, mergyte, sakykie randi? Ar-gi nemalonu tau būtų bėgioti Su savo draugėmis ir žaisti linksmai Kaip paukščiui jaunutei čulbėti, skrajoti?

Ir ką tu taip daugel dainoje matai? Sakyčiau, bernel tu ten pamylėjai, Bet trylikos metų, tai da perjauna; O gal tos tuščiosios garbės panorėjai? Jinau tau, žinau, taip-gi yr' svetima. Tat, duok man atspėti, jaunoji mergele:

Ar tik ne dainelė ten traukia tave? Jos švelnius akordai, graudinga gaidelė Viljote-viljoja ten tave. Ar ne?..

Mat, tuomet jaunimas dau-gumoje susidėdavo iš atvykusiųjų iš užjūrio. Kaip tokiame, kas jam arčiausiai prie sielos? Teat-rai, kurių reikšmės jis negalė-jo suprasti? Šokiai, kurių jis nemokėjo? Ne. Tas jo nevilio-jo. Daina jį užžavėjo, nes jis ją mėgo Lietuvoj, o čia atvy-

kus taipgi ne taip lengva su daina atsiskirti. Jo tėveliai taip-gi mylėjo dainą. Jie joje liū-liuojami užaugo, vargo ir su ja tapo išlydėti į šią laimės šalį. Todėl daina buvo tas neatmez-gamas ryšys senųjų nuo jauni-mo. Jie visi joje rado susira-minimo, džiaugsmo ir dvasiai peno. Todėl ir dainuodavo. Į dainų pamokas suseidavo jauni ir seni. Tarp atvykusiųjų ras-davosi ir čiagimio jaunimo, ku-rių tėvai jiems aiškėdavo jų dainos grožę. Pradėdavo prak-tiką septintą, o baigdavo vienu-liką valandą vakare. Ir da norėdavo daugiau. Jei salės sa-vininkas laikytų, tai, rodos, jis dainuotų iki gaidžių.

Atėjus parengimui, parapijai ar šiaip draugijai, išdainuota po trisdešimt dainų ir vakarą. Ir da publika reikalauodavo dau-giau. Taip jie buvo išalkę.

Dainuota Šimkaus, Sasnaus-ko, Naujallio ir kitų. Nepa-ninkinta ir Eremino raudonoji vertimų knygelė, arba Petraus-ko leidžiamos Kanklės ir kito-kie vertimai, kokius mokytojas suspėdavo pateikti.

Dainuota piknykuose, dainuo-ta miesto rengiamose programo-se parkuose. Dainuota namie, dainuota dirbtuvėje. Nesisar-matyta ir gatvekary grįstant iš piknyko užtraukti "Eisim, bro-leliai, namo."

Be to, kiek čia surengta prak-linių koncertų mūsų daininin-kams, kurie, tarsi, senovės trū-badūrai, keliaudavo iš miesto į miestą dainuodami įvairias liau-dies dainas ir žadindami mūsų jaunimą ir suaugusius iš letar-giško apsnūdimo.

Be liaudies dainų čia suvai-dinta visa eilė Petrausko operė-čių: "Girių Karalius," "Šventos-i Naktis," "Consilium Faculta-tis" ir daug melodramų, į ku-rias įeidavo dainos. Ir sekdavo-si. Pamenu, "Šventosios Nak-ties" perstatyme Šv. Jurgio par-bažnytinė svetainė buvo grūste-prigrūsta. O "Girių Karaliaus" perstatyme Germania salė, E. 55 g., buvo tiek žmonių, kad liko gryno pelno \$600.00. Nei tie dainininkai pailsdavo, nei aktorai pavargdavo, nei moky-tojų pritrūkdavo išvermės nei kantrybės.

Iš kitur atvykę svečiai-dele-gatai per seimus, tiesiog, stebė-davosi iš clevelandiečių veiku-mo ir jų sugebėjimo veikti me-no. Jie parsivešdavo neišdildomus išpūdžius iš Cle-velando. Jei svečiai mums nusik-škdavo apie savo kolonijos nepasisekimus veikime, tai cle-velandiečiai tik nusišypsodavo. Jie visai nežinojo, kas tai yra nepasisekimas kokiame-nors ve-ikime.

Ir taip ta dainos rugiapūtė Clevelande tęsėsi nuo 1912 iki 1928 m. Kas užėmė dainos vie-tą ir kas sekė vėliau, pakalbėsi-me kitame "Garso" numeryje, o čia užsibaigia Clevelando dai-nos finalas. *Rap.*

KUR GI DINGO?

Kur gi dingo tas kiemelis, Ką aš bėginėjau? Kur pušynų tie takeliai, Kuriais vaikštinėjau?

Jau kiemelį aria, šėja Ir javus augina, O takelis jau apžėlė Žolele girine.

Kur tas Nemun's krištolinis, Ką aš plaukinėjau? Kur rasa ta sidabrinė, Ką rytais žibėjo?

Nemunėlio krištolinės Vilnelės nemirga, Ir raselės sidabrinės Lašeliai nežvilga.

Kur pradingo tas sodelis, Ką bitės zirzėjo? Kur sesutės mūs darželis, Ką gėlės žydėjo?

Po sodelį švilpinėja Tik šiaurinis vėjas, O darželis, vieton gėlių, Piktžolėms apžėlęs.

Kur tėvelis ir močiutė, Ką mane augino? Kur sulinkusi grinčiutė, Ką mažą slaugino?

Jau tėveliai ir žemele Išsėtis nuėjo, O sulinkusi grintelė Sulūžo nuo vėjo.

Akl! turtingos atminimais Jaunystės dieneles! Vien paveikslus man paliko Ir liūdną dainelę.

Mano siela išdangyta Į svetimą šalį, Nors ji skausmais surakyta, Bet vaitot da gali. *V. Greičius*

PHILADELPHIA, PA.

Prieš keletą metų Philadelphi-joje ne tik lietuviams, bet ir vokiečiams buvo labai gerai ži-nomas dainininkas, Antanas Ba-nys. Vokiečių vietiniai dienraš-čiai, už jo žavėjantį balsą, buvo jį net praminę: *kunstmesteriu*.

Tačiau Antanas Banys nebuvo tuo patenkintas — jis vis sva-jojo apie tolimesnį tobulinimąsi dainos mene. Jis ūmai kur tai prasišalino iš Philadelphijos. Ir ilgoką laiką mažai kas iš phila-delpiečių žinojo, kur jis yra. O jis tuo tarpu, nesigarsinant ir niekur nedalyvaujant, moki-namas kuo puikiais mokytojū, uoliai ir intensyviai studijavo — mokės dainos aukštąjį meną ir taip įvairių mokslių New Yorke. Ir štai — netikėtai, rugsėjo 24-tos vakarą iš WOR radio sto-ties mes — lietuviai vėl jį išgir-dome dainuojant.

Šį kartą jis dainavo rusiškai. Artistai dažnai aplinkybių ver-čiami dainuoja kitomis kalbo-dies dainas ir žadindami mūsų jaunimą ir suaugusius iš letar-giško apsnūdimo.

Rašant pranešimą iš mūsų miesto apie a. a. Dariaus-Girėno gedulo paminėjimą rugsėjo 10 d., 1933, Lietuvių Muzikalęj svetainė, padaryta klaidų.

Ten sakoma: "Po to išėjo į e-stradą p-lė Emilija Mickūnaitė, kuri sudainavo "Kaip liūdna" ir "Saulė nusileido" — žavėjan-čiai. O turėjo būti "Ave Maria," "Kaip liūdna" ir "Saulė nuslei-do" puikiai sudainavo "Dainos choras."

Atitaisydamas nesužinijai pa-darytą pranešime klaidą, šiuo gliiai atsiprašau dainininkės-ar-tistės p-lės Emilijos Mickūnai-tės, "Dainos choro" ir jo vedė-jo. *Z. Jankauskas, VVS. rašt.*

DETROIT, MICH.

Rugsėjo 26 d. šios kolonijos pasižymėjusios veikėjos suren-gė p. Čižauskienei "Surprise Birthday Dinner." Jai nieko nesitėkėjus nušėvė į puošnią Eastern Star Chinese Cafe, kur buvo iš anksto užsakyta pie-tūs. Buvo kelta taurė M. Či-žauskienei ir sudėta daug gražių linkėjimų, taipgi buvo įteikta graži dovana nuo rengėjų.

Buvo šokta ir linksmintasi iki vėlumos. Gryžtant namon p. Či-žauskienei pasikvietė pas save, padėkojo už "surprise" ir gra-žiai visas priėmė.

Muzikas J. Čižauskas lavina chorą naujas mišias, kurias pats yra parašęs. Tikimės neužlgo išgirsti chorą giedant šias gra-žias mišias, ypač kuomet pats kompozitorius vadovauja. Muz. Čižauskas yra prirašęs daug naujų veikalų. Tad muzikos my-lėtojai turėdami balsus kviečia-mi prisirašyti prie parapijos choro ir išsilavinti gražaus gie-dojimo. *"Estrallita"*

MINERSVILLE, PA.

Gera naujiena visiems

Pirmadienio vakare, spalį 16, Šv. Pranciškaus parapija rengia linksmą vakarą. Vakaras įvyks parapijos mokyklos svetainėje.

Pirmu sykiu į Minersville at-silankys plačiai pagarsėję Wyo-ming Klonio artistai juokdariai, dainininkai ir dainininkės. Jie verkiandiai visus juokins ir pri-krės daugybę visokių fonų.

Jie turi sudarę iš juokų ir juokingų dainų labai gražią ir juokingą programą. Iš juoko kvatos visi vidurius susiimdami. Neatsilankę į tą vakarą ilgai gaudinsis.

Programą išpildys įžymi Ame-ricos lietuvių dainininkė p-lė E-lena Sadauskaitė, kuri dainuoja Roxy teatre New Yorke, Adelė Sadauskaitė, A. Šeporaitis, K. Sakočius ir V. Račinskas—juok-dariai.

Tai pirmutinė proga yra iš-girsti šioj aplinkėjį minėtus ar-tistus. Vakaras susidės vien iš dainų ir juokų.

Norėdami smagiai laiką pa-leisti, nepamirškite spalį 16, 7:30 val. vakaro, atsilankyti į šv. Pranciškaus par. lietuvių sve-tainę, o būsit geriausiai paten-kinti. *Visi būkite! Būsiu ir aš.*

KIEK YRA LIETUVOJE GYVULIŲ

Centralinis statistikos biuras neseniai surinko žinias, kiek y-ra Lietuvoje gyvulių ir paukš-čių. Tomis žiniomis, šiemet y-ra Lietuvoje arklų 586,670, ra-gučių 1,314,070, avių 1,321,600, kiaulių 1,305,800,—vištų 2,949,900, žąsų 985,500. *NOT-AM*

"Am. Lietuvių R. Katalikų Studentų Organizacijos" Centro Valdybos Narių Adresai

Dvasios Vadas: Rev. John Kripas, 46 Congress Ave., Waterbury, Ct. Garbės Pirm.: Frank J. Bobblis, 51 Harlem St., Worcester, Mass. Įžininkas: Peter M. Barzilauskas, 8 Elderton Lane, Woodhaven, L. I. N. Y. Vyriausias Redaktorius: Rev. K. Urbonavičius, 50 W. 6th St., So. Boston, Mass. Pirmininkas: John C. Morkūnas, 253 Berlin St., Rochester, N. Y. Vice-Pirm.: Miss Ver. Budrevičius, 259 W. Fifth St., So. Boston, Mass. Sekretorius: St. Vaičaitis, Marianapolis College, Thompson, Ct. Fin. Rašt.: Miss Isabelle Rovas, 12 Dudley St., Rochester, N. Y. Redaktorius: John Filipauskas, Marianapolis College, Thompson, Ct. Administratorius: J. B. Laučka, 366 W. Broadway, S. Boston, Mass. A. L. K. Studentų Organizacijos Cen-tras: Marianapolis College, Thomp-son, Conn. Bendrais organizacijos reikalais malonekite kreiptis į Centro Valdybos Pirmininką—John C. Mor-kūnas, 253 Berlin St., Rochester, N. Y., arba į Centro Valdybos Sekre-torių: St. Vaičaitis, Marianapolis Col-lege, Thompson, Conn.

ISMĖGINIMAS VELTUI DEL REUMATIZMO!

Mes turim puikų me-todą dėl Reumatizmo, kurį mes mielai išsiu-jiu šio laikraščio kiek-vienam skaitytojui, kurs tik atsikreips. Jei jūs kenčiat skaus-mus jūsų smartuose, jeigu jie yra sustiję, jeigu jūs turite augi-ma in a, pasinaudokit-ja su kiekviena oro at-prog a ir išmėginkit veltui šį metodą, kurs šimtams pa-gelbėjo. Mes mielai išsiujsim jums visa dė-zute dėl 7 dienių VELTUI ISMĖ-GINTI, o jeigu jūs norite vartot daugiau, jūs galite tą turēt už mažas dienių išmėginim veltui, už mūsų iš-laidas. Suskirt savo vardą ir adresą greitai į ROSE RHEUMA TAB CO., Dept. X-5, 3516 N. Irving Ave., Chi-cago, Ill.

BRAZIS BROS. -- SIUVĖJAI
VYRAM IR JAUNIEM VYRAM SIŪTAI IR TOPKOTAI
\$12.75 Gatavai Nešiot - Ant Mieros \$16.50
Krautuvė ir Siuvykla — 6905 SUPERIOR AVE.

VIENATINIS VIETINIS PASTOVUS LIETUVIS
Real Estate ir Generalis Apdraudos Agentas
19 Metų Praktikos Tame Biznyje
P. P. MULIOLIS
6606 SUPERIOR AVE., CLEVELAND, OHIO
Tel. Henderson 6729

Tel. Henderson 6716
ST. CLAIR BAKERY
Kepa skaniausią ir geriausią ruginę ir kvietinę duoną.
Norintėjį jis gauti namuose ar krautuvėje, kreipkitės pas
K. OBELIS-OBELIENĖ
1404 E. 66-TH STREET CLEVELAND, OHIO

DELL E. JAKUBS-JAKUBAUSKIENE
Laisniuota Gaborė—Lincense Funeral Director
LITHUANIAN FUNERAL HOME
Automobiles and Invalid Car Service
6621 Edna Avenue Cleveland, Ohio
North of Superior at E. 67th St. Tel. Endicott 1763

Tel. Henderson 9292
NIKODEMAS WILKELIS
Laisniuotas Lietuviškas Gaborius ir Balsmuotojas
Neturint vietos savo namuose, pas jį galima pašarvoti
6522 SUPERIOR AVE. CLEVELAND, OHIO

Vietinės Žinios

SV. TREJYBĖS PARAPIJA DARBUOJASI

Šv. Trejybės lietuvių parapijos 40 metų sukaktuvių paminėjimui lapkričio 21-22 dienomis jau darbas pradėtas. Laikyta keleta susirinkimų įvairių komisijų ir planai jau nustatyti. Į priuošimo darbą stojo veiklaus parapijos nariai ir narės ir nuo šio laiko bus daug judėjimo šių iškilmių reikalais.

Sukaktuvių paminėjimo darbuotojai ir komisijos:

Bendros komisijos nariai: pirmininkas — klebonas kun. J. K. Miliauskas, vice pirmininkai — kun. V. Kupstas ir Mykolas Stanaitis, raštininkas — Antanas Vaitkevičius, kasierius — Mykolas Kuncevičius.

Card Party komisijos nariai: pirmininkė — Ona Magdelinskienė, Elena Balcerienė, Antanas Jančiarius.

Sokių komisijos nariai: pirmininkė — Veronika Zubriūtė, Irena Stulgaitytė, Saliamonas Bekampis.

Bankieto komisijos nariai: pirmininkas — Mykolas Stanaitis, muz. Juozas Stulgaitis, Kazys Dambrauskas, Petronė Žiogelienė.

Spaudos komisijos nariai: klebonas kun. J. K. Miliauskas ir Antanas Vaitkevičius.

Pakviėtimų komisijos nariai: klebonas kun. J. K. Miliauskas, kun. V. Kupstas, Mykolas Stanaitis, muz. Juozas Stulgaitis.

Programos komisijos nariai: pirmininkas — muz. Juozas Stulgaitis, Veronika Zubriūtė, Saliamonas Bekampis.

Stalių ir papuošimų komisijos nariai: pirmininkas — L. Daugirda, parapijos choras.

Programų ir tikėtu komisijos nariai: pirmininkas — Antanas Vaitkevičius, Juozas Jurgelaitis, B. Potelūnas, Saliamonas Bekampis, Kazys Dambrauskas, Ona Magdelinskienė, Elena Balcerienė, Veronika Zubriūtė, Irena Stulgaitytė, Petronė Žiogelienė, D. Eimutienė, J. Pogurskienė, Elena Balcerienė, Veronika daiktienė, Morta Kanauskienė, Vincas Dainys, Juozas Batvinskis, Petras Volungevičius, Jonas Jenčiaras, Antanas Jenčiaras, Stanis Eimutis.

Rap.

MASKARADŲ BALIUS

Pirmadienio vakare, spalio 30, Šv. Trejybės parapijos choras rengia maskaradų balių, parapijos svetainėje, kampas S. Meade ir South St., Wilkes-Barre, Pa.

Įvairiausiai ir juokingiausiai apsiręngusiems bus duodamas dovanos. Pirmą dovaną — gyvas paršiukas. Taipgi bus duodama dovana už išžangos tikėtus.

Gera lietuviška muzika gros lietuviškus ir amerikoniškus šokių.

Choras užtikrina "good time" visiems atsilankiusiems.

LANKĖSI

Užperėitą savaitę pas pp. Gibavičius lankėsi iš Long Island ponios Gibavičienės sesuo Mrs. Moyle-Baltuška su vyru ir vaikais.

IŠVAŽIAVO

Muziko Stulgaičio žmona ponė Stulgaitienė išvažiavo svečiuotis pas seserį Račiūnienę į Long Island.

P-lė Margarieta Šiugzdiniūtė iš Inkerman svečiuojasi pas savo seserį Detroite.

LUZERNĖJ BUS SMAGUS VAKARAS

Programą išpildys žinomi Wyoming Klonio artistai juokdariai ir dainininkai.

Sekmadienio vakare, spalio 15, Ideal Ballroom svetainėje, 80 Main St., LRKSA. 28 kuopa rengia labai smagų vakarą.

Viso vakaro programa susidės iš dainų ir juokų. Panelė Elena Sadauskaitė pirmu sykiu Luzernėje dainuos klasiškas ir liaudies dainas.

Juokdariai A. Šeporaitis, K. Šakočius ir V. Račinskas verkiandčiai juokins visus ir prikrės daugybę visokių "fonių". Taipgi jie paduos visokių gražių ir juokingų dainelių.

Tokio smagaus vakaro Luzernėje da nėra buvę. Tat nepamirškite atsilankyti, o pilnai būsit patenkinti. Rengėjai.

MIRĖ

A. a. Antanas Levanaukas, 75 m., gyv. 52 Russell St., Edwardsville. Mirė spalio 3 Wilkes-Barre General ligoninėje. Palaidotas su bažnytinėmis ceremonijom.

A. a. Marė Skirkevičienė, mirė spalio 4-tą savo sesers Onos Petrinskičienės namuose, 219 Lincoln St., Exeter. Palaidota spalio 7-tą su bažnytinėmis ceremonijom Pittstono šv. Kazimiero par. kapuose.

A. a. C. J. Jurkūnas (York), 20 m., sūnus Adomo Jurkūno, gyv. 23 Eno St., Kingston. Mirė spalio 5-tą White Haven sanatorijoje į kurią pasidavė 3 mėnesiai atgal. Velionis buvo populiarus jaunuomenės tarpe. Jis priklausė prie šv. Vardo dr-joj ir žaidė basketball kamandoj. Palaidotas spalio 9-tą su bažnytinėmis ceremonijom Kingstono šv. Marijos parapijos kapuose, Pringle.

A. a. Jonas Ivanauskas, gyv. Askam, Pa. Mirė spalio 7-tą. Paliko žmoną, dvi dukteris ir du sūnus. Spalio 10-tą palaidotas su bažnytinėmis pamaldom Sugar Notch šv. Petro ir Povilo par. kapuose.

A. a. Jieva Šatienė, 46 m., gyv. 385 Salsburg St., Plymouth. Mirė spalio 8-tą. Paliko 6 sūnus, 3 dukteris ir vieną brolių. Palaidota spalio 11-tą su bažnytinėmis ceremonijom Plymouth šv. Kazimiero par. kapuose.

Spalio 5-tą J. Kinney automobilis sužeidė Pr. Gasauską, 48 m., gyv. 116 N. Fulton St., Wilkes-Barre, Pa.

KINGSTON

MARĖS MOLIUSIŪTĖS IR VIKTORO DAILYDOS VESTUVĖS

Šeštadienį, rugsėjo 30, apie 4:30 val. po pietų, prie Kingstono šv. Marijos bažnyčios suvažiavo daug žmonių. Tai buvo Moliušiu ir Dailydų giminės ir draugai. "Vestuviniukas" laukiantieji prie bažnyčios pasitiko su ryžiais. Jaunavedžius ir bažnyčia in corpore lydėjo visi Moliušiu ir Dailydų giminės.

Klebonas J. Inčiūra surišo Marijoną Moliušitę ir Viktorą Dailydą moterystės sakramentu.

Laikė šliūbo, muz. J. J. Šaučiūniui grojant vargonais, Mrs. Marė Rigelienė gražiai sugiedoj "Veni Creator."

Pamergėmis buvo Marė Mosteikiūtė iš New Yorko ir Jean Lukoševičiūtė iš Kingstono. Pablonėkite visi nariai ateiti ir užsimokėti savo dukles. Jaunamėčiui taip pat bus priimamos duklės. Taip pat primenu, kad yra keli jaunamėčiai išbraukti iš jaunamėčių, malonėkite paimti aplikacijas (susirinkime) ir teiksities persikelti į suaugusių skyrius. Ir kelių narių duklės yra labai toli užvilktos, teiksities užsimokėti.

J. Kučinskas, 1 kp. rašt.

MARĖ DAILYDIENĖ-MOLIUSIŪTĖ

Ištekėjo už Viktoro Dailydos šių metų rugsėjo 30-tą.

Didelis gražus Moliušiu namas buvo užpildytas svečiais.

Sugryžus jaunavedžiams, vakarieniata. Vakarieniata buvo labai skaniai pagaminta, kurią prižiūrėnt ponai Moliušienė gamino jos dukte Ona Sabaliauskienė ir Julė Leliokienė.

Po vakarieniata dainuota ir šokta. Svečiai išsikirstė paryčiu.

Vestuvėse tvarka buvo graži, nebuvo girtų, bet visi smagiai jautėsi.

Ponai Moliušiai ir jaunavedžiai labai svetingai visus priėmė.

Jaunavedžiai aplaikė daugybę gražių-gražiausių dovanų.

Ponas Moliušis, kaip žinoma, yra Susivienymo Iždininku ir insurance bizny, tai Mariūtė Dailydienė dirbo tofise. Jaunavedžiai gyvens pas pp. Moliušius. Mariūtė ir ant toliau padės tėvui ofise dirbti.

Jaunavedys Viktoras kilęs iš Wilkes-Barre didelės Dailydos šeimos. Jis dirba Planters ofise.

Sekmadienį po pietų artimesnieji Moliušiu giminės ir draugai buvo susirinkę vestuvių užbaigti.

Visi svečiai tarija ponams Moliušiams nuoširdų ačiū už svetingą priėmimą, o jaunavedžiams linki gražaus ir laimingo sugyvenimo. Te gyvuoja Moliušiu šeima!

LRKSA. 1-MOS KUOPOS SUSIRINKIMAS

1-ji kp. (Edwardsville, Pa.) laikys 4-tą bertaininį susirinkimą spalio 15-tą, 1-mą valandą dienos bažnytinėje svetainėje. Malonėkite visi nariai ateiti ir užsimokėti savo dukles. Jaunamėčiui taip pat bus priimamos duklės. Taip pat primenu, kad yra keli jaunamėčiai išbraukti iš jaunamėčių, malonėkite paimti aplikacijas (susirinkime) ir teiksities persikelti į suaugusių skyrius. Ir kelių narių duklės yra labai toli užvilktos, teiksities užsimokėti.

J. Kučinskas, 1 kp. rašt.

MINERS MILLS

BEISBOLININKŲ VAKARAS

Spalio 3-tią Miners Mills šv. Pranciškaus par. svetainėje Lietuvių šv. Vardo Dr. Beisbolo Lygos vietinė kāmanda surengė vakarą.

Juozas Gilis vakaro vedėju pristatė Petrą Žilinską. Trumpą kalbą pasakė vietos klebonas kun. Ežerskis suteikdamas jaunuoliams gražių patarimų.

Taip pat kalbėjo lygos prezidentas Antanas Adomaitis, vice prezidentas Jonas Skiptūnas, sekret. Ben. Aleksis, Miners Mills kamandos (kuri šiais metais laimėjo čempionatą) mena-

geris J. Aleksis, F. Dovydas, I. Naujalis, V. Valinūs, B. Spiniči, J. Zalrauskas, V. Vaitkevičius, F. Savage.

Juozui Galiniui prie piano, J. Giliui vadovaujant dainavimui, buvo solų ir duetu, kuriuos išpildė A. Janauskas ir F. Malinavičius. F. Savage krėtė juokus.

Po to J. Gilis pristatė čempioninės kamandos žaidėjus: A. Lavix, J. Uždavinį, J. Gasky, F. Lalus, V. Blažį, V. Vaitkevičių, A. Aleksį, G. Krakoski, Jr., S. Dovydą, B. Goscievskį ir J. Lalus.

Vakaro vedėjas pristatė vakaro garbės svečius William B. Loftus ir John J. Ruddy.

Šv. Vardo Dr. Beisbolo Lyga uoliai rengiasi prie didelio bankieto čempijonos pagerbimui. I-vyks š. m. lapkričio 5-tą šv. Pranciškaus parapijos svetainėje, Miners Mills, Pa. Jau yra surinkta nemažai dovanų. Į rengėjų komitetą įeina P. Žilinskas, A. Adomaitis, A. Aleksis, B. Aleksis, G. Aleksis, J. Casper, S. Dovydas, J. Guskys, F. ir J. Lalus, J. Latvis, V. Naujalis, A. ir J. Skarnulis ir J. Uždavinis.

SCRANTON

LIETUVIŠKŲ DAINŲ PROGRAMA IŠ RADIO STOTIES W. G. B. I.

Spalio 9 d. š. m. 8:30 vakare netikėtai pasigirdo balsas skelbėję angli kalba, kad prasideda lietuvių dainų pusvalandžio programa. Išpildys šv. Juozapo parapijos choras. Vedėjas Bruno Nekrašas. Programos tikslas: minėjimas "užgrobito Vilniaus." Tačiau skelbėjas visas laikas VENGĖ pasakyti, kas ir nuo ko tą "MIESTĄ VILNIŲ UZGROBĖ." Taip pat niekas kitas nei žodeliu neprisiminė lietuvių kalboje tos svarbios lietuvių tautatai padarytos skriaudos...

Choras dainavo dešimt dainų. Septynias lietuviškas ir kiek buvo galima suprasti, tai tris an-

DAINŲ IR JUOKŲ VAKARAS MINERS MILLS, PA.

Šeštadienio vakare, spalio 14, L. R. K. Susivienymo 25 kuopa rengia dainų ir juokų vakarą. Programą išpildys Wyoming Klonio artistai dainininkai ir dainininkės.

Da pirmu sykiu čia dainuos p-lė Elena Sadauskaitė. Jai pagelbės dainuoti jos sesutė Adelė.

Juokūs ir visokias "fones" krės ir verkiandčiai visūs juokins žinomi Wyoming Klonio artistai juokdariai — A. Šeporaitis, K. Šakočius ir V. Račinskas.

Kurie myli dainas ir juokus, lai nepamiršta tą vakarą atsilankyti į bažnytinę svetainę, Thomas and Chandler Sts., Miners Mills, o bus pilnai patenkinti. Kviečia visus LRKSA. 25 kuopa

PITTSTONIEČIAI TURĖS GRAŽŲ LINKSMŲ VAKARĄ

RENGIA LRKSA. 183-JI KUOPA

Programą išpildys Wyoming Klonio artistai

Vakaras įvyks antradienį, spalio 17-tą, Casino Ballroom, 93 N. Main St., Pittston.

Pradžią 7:30 vakaro. Programą išpildys plačiai žinomi artistai—pittstoniečiai Kazys Sakočius, Albinas Šeporaitis, scrantoniečiai Elena ir Adelė Sadauskaitės ir V. Račinskas.

Bus solų, duetu, kvartetų; juokingi juokdariai juokins juokingais juokais; piano ir armonikos numeriai.

Programai užsibaigus bus šokiai.

Užkviečia visus ir visus.

Rengėjai

gliškas. Dzinavimas buvo gan ilpnokas ir choras nebuvo tinkamai prisirengęs. Net ir toki najestotiška daina komp. A. Vanagaičio "Ei, pasauli, mes be Vilniaus nenurimsim" girdėjosi kaž kaip be dvasios ir tulose vietose balsai skirstėsi — trūko harmonijos. Geriausiai sudainuota tai komp. A. Žemaičio "Vilniaus kalneliai" ir angli kalba "Hi Ho." Dainininkai balsus turi gerus, trūksta lavinimosi.

Linkėtina, kad šv. Juozapo parapijos choras dažniau per radio padainuotų. Klausėsis

LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA

Kitos didesnės lietuvių kolonijos jau senai įsisteigė savo lietuviškas radio programas ir joms didžiulioje Gi Scrantonas, įjmant visą Wyoming klonį, sudaro gana didelę lietuvių koloniją. Mažesnis lietuvių kolonijos, kaip Clevelandas, Pittsburgas išlaiko po lietuvišką radio valandą, gi Brooklynas, jei ne mažesnis, bet ir nedidesnė lietuvių kolonija, turi jau 3 radio programas ir visos gražiai gyvuoja. Tad numatydami Scrantonui ir didžiajai apylinkėi lietuviškos programos reikalingumą, ją įsteigiame ir visomis jėgomis stengsimės palaikyti. Programos tikslas aptarnauti lietuvių menu, biznio, naujienų, pranešimais, muzika, dainomis ir įvairenybėmis.

Pradžioj programa bus ketvirtadienio vakarais, nuo 9 iki 9:30 val. Vėliau laipsniškai mėginsime padaryti kasdien. Skelbimais artinsime pirkėjus su pardavėjais, ypatingai skatinsim remti savuosius biznierius. Keliant biznį, keliami ir kultūra.

Pigia kaina pranešime skelbimus, susirinkimus, parengimus. Galėsite ir dienotvarkę pranešti. Bus pigus, geras ir užtikrintas būdas pranešti kiekvienam lietuviui apie savo pramoją.

Pranešime gimimus, vestuves, sužadėtuves, mirtis. Prie kiekvieno pranešimo galime pritaikyti ir muziką. Tas kaštuos nebrangiai.

Darbą atliks studijavę savo srities specialistai. Dėl to bus geras patarnavimas ir įdomi programa. Programa bus vedama tvarka, kad kiekvienas skelbėjas gautų daugiausiai iš savo skelbimo naudos.

Visais reikalais kreipkitės į programos vedėją, adresu: J. F. Tamas-Tamašauskas, 1915 North Main Ave., Scranton, Pa. Tel.: Scranton 4-2934.

Pirmoji mūsų programa bus spalio 19 d., 9 iki 9:30 val. vakare, iš stoties WGBI, 880 kyl.

Scranton, Pa. Iki tam laikui praneškite savo skelbimą.

J. F. Tamas-Tamašauskas, Lietuvių Radio Programos WGBI. vedėjas

DAINŲ, JUOKŲ IR SOKIŲ VAKARAS

Ketvirtadienio vakare, spalio 19, šv. Mykolo liet. parapijos šv. Vardo draugija, Washington Hall, N. Main Ave., Hyde Park, rengia labai smagų vakarą. Programa susidės iš dainų ir juokų, kurią išpildys Wyoming Klonio artistai juokdariai, dainininkai ir dainininkės: Panelė Elena ir Adelė Sadauskaitės, A. Šeporaitis, K. Šakočius ir V. Račinskas.

Programai užsibaigus prie geros muzikos bus šokiai.

Šv. Vardo draugijos nariai su savo klebonu darbuojasi gerai ir mano sukviešti daug publikos; tikėtus darė iš dviejų sykių ir jau baigiami išparduoti. Visas Providence pasirengęs dalyvauti.

Compliments of
Tel. 7-0931
DR. A. J. VALIBUS
Gydytojas ir Chirurgas
106 Church St., Edwardsville, Pa.
Nuo 9-nių iki 10-tos rytais
Nuo 1-mos iki 3-čios po pietų
Nuo 6-tos iki 8-tos vakare
Sekmadieniais ir šventadieniais pagal sutartį.

Tai bus labai smagus vakaras apie kurį jau senai visi kalba. Tai bus p-lės Elenos Sadauskaitės atsisveikinimo su Scrantonu vakaras. Ji vėl išvažiuoja į Roxy teatrą New York'e dainuoti.

Norėdami išgirsti daug visokių "fonių" ir gražių dainų yra kviečiami atsilankyti. Rengėjai užtikrina, kad visi atsilankę bus pilnai patenkinti, o neatsilankę — ilgai graudinsis.

Visus kviečia
Šv. Vardo Draugija

PLYMOUTH

40 VAL. ATLAIDAI

Šv. Kazimiero par. 40 val. atlaidai prasidės sekmadienį, spalio 15, iškilmingais mišparais, baigsis antradienį, spalio 17.

Mišparų pradžia 7:30 vakaro. Klebonas kun. A. Sinkevičius užkviečia ir ragina naudotis atlaidais.

PARENGIMAI

Žemiau telpa parengimai tų draugų bei kuopų dykai, kurios duoda spaudos darbus "Garsui."

PIG ROAST įvyks Lefty's place, šeštadienio vakare, spalio 14, Orchard St., Warrior Run, Pa. Pradžią 8 val.

CARD PARTY IR "BINGO." Rengia LRKSA. 209 kuopa, sekmadienį, spalio 29, bažnytinėje svetainėje, Solcum St., Kingston, Pa. Pradžią 7:30 val. vakare. Įžanga tik 25c.

MASKARADŲ ŠOKIAI. Rengia I. R. C. Ladies' Aid of Sugar Notch antradienio vakare, spalio 31, Rogers Hall, kamp. Front ir Hanover Sts., Warrior Run, Pa.

DAINŲ IR JUOKŲ VAKARAS. Rengia LRKSA. 90 kuopa, sekmadienį, spalio (Oct.) 22, 7:30 val. vakare, American Legion Salėje, W. Broad St., Hazleton Pa.

MASKARADŲ BALIUS. Rengia šv. Onos parapijos choras antradienio vakare, spalio (Oct.) 24, Ideal Ballroom, 80 Main St., Luzerne, Pa. Gros Bell-Hops Orchestra.

GEORGE'S HOTELIS

Nakvojimui švarios, minkštos lovos. Zemos kainos. Greitas ir mandagus patarnavimas. Prieš pat geležinkelio stotį.

Tėmykit numerį:
88 East Market Street
Wilkes-Barre, Pa.
Jurgis Vaišnis, Savininkas.

KATEKIZMAS

ANGLŲ IR LIETUVIŲ KALBOSE

Sudėstė Kun. Michael J. Duffy

Vertė Kun. J. K. Miliauskas

ANTROJI LAIDA

Kadangi mūsų išeivijos vaikų dalis gimtinės kalbos nemoka, tad mokytojams bei mokytojoms prisineina tikėjimo dalykus aiškinti lietuvių ir anglų kalbose. Tokioms pamokoms ir išleistas šis Katekizmas. Vienas puslapis anglų kalba, kitas — lietuvių. Klausimai ir atsakymai trumpi ir lengvūčiai.

Didžiai gerbiamieji kunigai kurie užsisakė šį Katekizmą—

- Monsignoras J. V. Miliauskas, Duryca, Pa.
- Kun. A. J. Sinkevičius, Plymouth, Pa.
- Kun. J. Kasalaitis, Pittston, Pa.
- Kun. P. B. Paukstis, Forest City, Pa.
- Kun. J. Bulla, Scranton, Pa.
- Kun. J. K. Kundreskas, Luzerne, Pa.
- Kun. J. Bružas, Nashua, N. H.
- Kun. J. Tiškus, Maizville, Pa.
- Kun. K. Skrypka, Binghamton, N. Y.
- Kun. J. Bakanas, Worcester, Mass.
- Kun. A. Lopatto, Elmhurst, Pa.
- Kun. S. Norbutas, Frackville, Pa.
- Kun. C. E. Paulonis, Brooklyn, N. Y.
- Kun. J. Ambotas, Hartford, Conn.
- Kun. Pr. Juskaitis, Cambridge, Mass.
- Kun. I. Abromaitis, Braddock, Pa.
- Kun. C. Strimaitis, Schenectady, N. Y.
- Kun. N. Pakalnis, Brooklyn, N. Y.
- Kun. V. Matulaitis, St. Clair, Pa.
- Kun. P. Juras, Lawrence, Mass.
- Kun. K. Jenkus, So. Boston, Mass.
- Kun. K. A. Vasys, Worcester, Mass.
- Kun. J. Skalandis, Brockton, Mass.
- Kun. S. J. Vembrė, Westfield, Mass.
- Kun. J. Bružikas, S. J. Misjonierius.
- Kun. J. Balkūnas, Maspeth, N. Y.
- Kun. K. J. Kleivinskis, Minersville, Pa.
- Kun. P. Karlonas, New Britain, Conn.
- Kun. V. Martusevičius, Shenandoah, Pa.
- Kun. Pr. Mockus, Coaldale, Pa.
- Kun. J. Šupinskas, Sugar Notch, Pa.
- Kun. J. Valentijus, Waterbury, Conn.
- Kun. M. J. Urbonas, Du Bois, Pa.
- Kun. J. Inčiūra, Kingston, Pa.
- Didž. Gerb. šv. Kazimiero Seserys, Baltimore, Md.
- Didž. Gerb. šv. Kazimiero Seserys (šv. Kazimiero par.), Philadelphia, Pa.
- Didž. Gerb. šv. Kazimiero Seserys (šv. Jurgio parapija), Philadelphia, Pa.
- Didž. Gerb. šv. Kazimiero Seserys, New Philadelphia, Pa.
- Didž. Gerb. šv. Pranciškaus Seserys, Pittsburgh, Pa.
- Didž. Gerb. šv. Pranciškaus Seserys, Cleveland, Ohio
- Didž. Gerb. Jėzaus Nukryžiuoto Seserys, Cambridge, Mass.
- Didž. Gerb. Dvasios Šventos Seserys, Waterbury, Ct.

Užsisakyti šį Katekizmą galima dabar pas
KUN. J. K. MILIAUSKĄ,
190 So. Meade Street
Wilkes-Barre, Pa.